

**M A S A R Y K O V A
U N I V E R Z I T A**

PRÁVNICKÁ FAKULTA

Koupání ve volné přírodě

Diplomová práce

LUCIE KLABAČKOVÁ

Vedoucí práce: JUDr. Jana Dudová, PhD.

Katedra práva životního prostředí a pozemkového
práva
obor Právo

Brno 2020

Bibliografický záznam

Autor:	Lucie Klabačková Právnická fakulta Masarykova univerzita Katedra práva životního prostředí a pozemkového práva
Název práce:	Koupání ve volné přírodě
Studijní program:	Právo a právní věda
Studijní obor:	Právo
Vedoucí práce:	JUDr. Jana Dudová, PhD.
Rok:	2020
Počet stran:	100
Klíčová slova:	koupání, přírodní koupaliště, ochrana vody, udržitelný rozvoj, životní prostředí

Bibliographic record

Author: Lucie Klabačková
Faculty of Law
Masaryk University
Department of Environmental Law and Land Law

Title of Thesis: Swimming in the Wild

Degree Programme: Law and Jurisprudence

Field of Study: Law

Supervisor: JUDr. Jana Dudová, PhD.

Year: 2020

Number of Pages: 100

Keywords: swimming, nature swimming pool, water protection, sustainable development, environment

Abstrakt

Předmětem této diplomové práce, která je rozdělena na teoretickou a praktickou část, je koupání ve volné přírodě. Úvodem práce jsou definovány základní pojmy související s koupáním ve volné přírodě a analyzována ochrana životního prostředí s ohledem na princip trvale udržitelného rozvoje. Stěžejní část tvoří analýza legislativy upravující hygienické požadavky kvality vody. Je také otevřena problematika zákazu vstupu na vybrané pozemky, na kterých se nachází vodní plocha. Praktická část je věnována koupání ve volné přírodě v Ostrožské Nové Vsi.

Abstract

The subject of this thesis, which is divided into theoretical and practical part, is swimming in the wild. At the beginning of the work, the basic terms related to swimming in the wild are defined and the protection of the environment is analyzed with regard to sustainable development. The main part is the analysis of legislation regulating the hygienic requirements of the water quality. Also discussed in my work is the issue of banning entry to selected land on which the water surface is located. The practical part is devoted to swimming in the wild in Ostrožská Nová Ves.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma **Koupání ve volné přírodě** zpracovala sama. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použila k sepsání této práce, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Brně 3. května 2020

.....
Lucie Klabačková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce JUDr. Janě Dudové, PhD. za cenné rady, připomínky a přívětivý přístup při konzultacích. Poděkování patří také obci Ostrožská Nová Ves, která mi poskytla stěžejní dokumentaci při zpracování praktické části diplomové práce, Slováckým vodárnám a kanalizacím, a. s. a Moravskému rybářskému svazu – pobočný spolek Kunovice, z. s. za poskytnutí odborných informací.

V neposlední řadě děkuji mému manželovi a rodině za podporu po celou dobu mého studia.

Obsah

Seznam obrázků	15
Seznam pojmů a zkratk	16
1 Úvod	17
1.1 Vymezení pojmu koupání ve volné přírodě	19
2 Základní právní pojmy vodního práva	21
2.1 Právní definice vody	21
2.2 Rozdělení vod	23
2.2.1 Povrchové vody	23
2.2.2 Podzemní vody	25
2.3 Vodní útvary	25
2.3.1 Útvary povrchových vod	26
2.3.2 Útvary podzemních vod	27
3 Nakládání s vodami	29
3.1 Nakládání s povrchovými vodami	29
3.1.1 Obecné nakládání s vodami	30
3.2 Nakládání s podzemními vodami	34
4 Ochrana životního prostředí	35
4.1 Ochrana vody	36
4.1.1 Vodoprávní evidence	37
4.1.2 Stav povrchových vod	38
4.1.3 Plánování v oblasti vod	39
4.1.4 Ochrana vodních zdrojů	40
4.1.5 Významný krajinný prvek	41
4.2 Ochrana vodních živočichů	42

5	Koupání ve volné přírodě	45
5.1	Přírodní koupaliště	47
5.1.1	Vybavení přírodního koupaliště	48
5.1.2	Monitorování jakosti vody	49
5.1.3	Informování veřejnosti.....	50
5.2	Povrchové vody, kde nabízí službu osoba dle § 6d ZOVZ	51
5.3	Další povrchové vody ke koupání	52
5.4	Ostatní povrchové vody	53
5.5	Omezení, zákaz koupání ve volné přírodě	54
5.5.1	Ochrana vody	55
5.5.2	Ochrana života a zdraví.....	55
5.5.3	Ochrana vlastnického práva	57
6	Závěr teoretické části	60
7	Koupání ve volné přírodě v Ostrožské Nové Vsi	63
7.1	Ochrana vody	65
7.2	Koupaliště.....	67
7.3	Čtverec	69
7.4	Chylecko	72
7.5	Vodárenské jezero.....	74
7.6	Navrhovaná řešení.....	76
7.6.1	Územní studie Zlínského kraje z roku 2015.....	76
7.6.2	Návrh opatření obecné povahy obecné povahy o stanovení změny ochranného pásma II. stupně vodního zdroje Ostrožská Nová Ves.....	78
8	Závěr praktické části	80
	Použité zdroje	83
	Monografie	83
	Články.....	85
	Judikatura	86

Internetové zdroje	86
Právní předpisy	89
Příloha A Novoveská štěrková jezera mapa	97

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Informační cedule společnosti Dobet, spol. s. r. o.

Obrázek č. 2: Informační cedule společnosti Slovácké vodárny a kanalizace, a. s.

Seznam pojmů a zkratek

KatZ	– zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů
OZ	– zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
SŘ	– zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
SVAK	– Slovácké vodárny a kanalizace, a. s.
VZ	– zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů
ZOPK	– zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
ZoTZ	– zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
ZOVZ	– zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZoŽP	– zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

1 Úvod

Voda je, v souladu s § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoŽP“), jednou ze základních složek životního prostředí, která zaujímá výsadní postavení, jelikož spolu s ovzduším tvoří elementární podmínky pro existenci života na planetě Zemi.¹

Celkové zásoby vody na Zemi činí asi 1 385 989 610 km³, z čehož sladká voda představuje pouze 2,53 %.² V různých částech zeměkoule se pak vyskytuje voda různých vlastností, různé kvality a různého množství.

Voda je mimo pitné účely využívána v rámci celé škály činností, jako je například zemědělství, průmysl, energetika, hygienické potřeby a také koupání a související rekreace. Důsledky těchto činností se pak mohou negativně projevit na kvalitě a kvantitě vodních zdrojů.

Právě množství vody na Zemi je omezené a vzhledem ke klimatickým změnám a narůstajícím tendencím období sucha³ můžeme úbytek vody v budoucnu předpokládat. V souladu s uvedeným je v zájmu celého lidstva vodu všemi možnými prostředky, mimo jiné těmi právními, chránit.

Tématem diplomové práce je Koupání ve volné přírodě, které představuje jednu z možností, jak lze vodu pro soukromé potřeby využít. Cílem této práce je analýza právní úpravy vztahující se ke koupání ve volné přírodě v souvislosti s hygienickými požadavky kvality vody. Budou tak představeny různé lokality, které při koupání ve volné přírodě přicházejí v úvahu a rozebráno jejich právní vymezení. S ohledem na zkoumanou problematiku bude zhodnoceno, zda právní úprava poskytuje dostatečné záruky pro ochranu zdraví a života koupajících se osob. Dalším cílem je rozbor možného střetu veřejného zájmu na ochraně životního prostředí a soukromého zájmu na koupání ve volné přírodě, který by mohl při této činnosti přicházet v úvahu. Součástí tohoto cíle bude také posouzení, zda

¹ SOBOTKA, Michal. In: DAMOHORSKÝ, M. a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 275, ISBN 978-80-7400-338-7.

² KAŠPAROVSKÝ, Karel. *Zeměpis v kostce*. I. Praha: Fragment, 2008, s. 59. Maturita v kostce. ISBN 978-80-253-0586-7.

³ Zpráva Mezivládního panelu změny klimatu (IPCC) z roku 2018 [online]. Dostupné z: https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/sites/2/2019/05/SR15_SPM_version_report_LR.pdf [cit. 28. 2. 2020].

nástroje regulace vodě a vodním živočichům poskytují dostatečnou ochranu, pakliže by tyto složky životního prostředí byly koupáním ve volné přírodě ohroženy. Současně lze také předpokládat střet soukromých zájmů na rekreaci a na ochraně vlastnického práva k pozemkům, které jsou při koupání užívány. S ohledem na uvedené je dalším cílem zhodnocení problematiky možného zasahování do vlastnického práva k pozemkům, na kterých se nachází vodní plocha a také těch, které na vodní plochu navazují. V práci by také mohla být otevřena problematika územního plánování v souvislosti s výstavbou rekreačních objektů, které s koupáním souvisí. S ohledem na hlavní cíl práce a rozsáhlost nástrojů regulace územního plánování, nebude tato oblast dále rozebírána, jelikož by svým obsahem přesahovala rámec této práce.

Strukturou je práce rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsem se nejdříve zaměřila na vymezení základních právních pojmů v oblasti vodního práva, které souvisejí s koupáním ve volné přírodě. Stěžejní částí práce je v souladu s jejím cílem rozbor právní úpravy vztahující se ke koupání ve volné přírodě, zejména s ohledem na kvalitu vody z hlediska hygienických požadavků koupajících se osob. Vzhledem k výše uvedeným střetům zájmů je touto součástí také právní regulace ochrany vody a vodních živočichů s ohledem na zásadu trvale udržitelného rozvoje životního prostředí. V teoretické části bude také otevřena otázka problematiky omezení či zákazu vstupu na vybrané pozemky, na nichž se nachází vodní plocha. Použitými metodami teoretické části diplomové práce jsou především analýza právní úpravy a komparace typů vod užívaných ke koupání ve volné přírodě.

Praktická část je tvořena právním rozbohem ochrany vody a rekreačního využití útvarů povrchové vody nacházející se v obci Ostrožská Nová Ves. Jako rodačce z Ostrožské Nové Vsi se mi vyskytla výjimečná příležitost aplikovat právní závěry teoretické části na Novoveská štěrková jezera a plně tak využít znalosti místních poměrů. Úvodem praktické části se věnuji důvodům výběru této lokality a v dalších kapitolách jsou analyzována jednotlivá jezera zejména v souvislosti s ochranou vody. Jelikož na těchto jezerech byla roku 2015 ukončena těžební činnost, je zároveň cílem praktické části přispět k dlouhodobě diskutovanému tématu ohledně možného rekreačního využití těchto povrchových vod. V této části byla použita metoda analýzy a metoda empirická ve formě dotazníku.

1.1 Vymezení pojmu koupání ve volné přírodě

Pojem koupání ve volné přírodě není legislativně definován, a proto bude úvodem vymezen.

Sloveso koupat dle slovníku současné češtiny znamená „*ponořením do vody omývat a vložit se tak úplně do tekutiny*.“⁴ Pod koupání tak lze podřadit například plavání, brouzdání nebo potápění.

Problematictější je pak vymezení pojmu volná příroda. Pojem příroda lze dovodit na základě § 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), jako prostředí, kde se vyskytují volně žijící živočichové, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, nerosty, horniny, paleontologické nálezy, geologické celky, ekologické systémy a krajinné celky. Vzhledem k narůstající populaci je toto prostředí větší či menší mírou ovlivňováno lidskou činností a charakter přírody je tak postupem času různou intenzitou měněn. Volná příroda, anglicky wilderness (divočina), je užším pojmem, který je legislativně vymezen například ve Spojených státech amerických. Wilderness Act z roku 1964⁵ definuje divočinu jako: „*oblast, která si zachovala svůj původní charakter a kde nedošlo k výstavbě lidských obydlí a trvalé změně tohoto charakteru; která je chráněna a spravována tak, aby si zachovala přirozené podmínky a která je ovlivněna primárně přírodními silami, přičemž dopad lidské činnosti je v podstatě nepostřehnutelný*.“

Místa ke koupání ve volné přírodě a jejich okolí v České republice jsou však většinou zcela nebo alespoň z části ovlivněna lidskou činností. Proto bude pojem volná příroda vymezen širěji, a to tak, aby byly závěry této práce aplikovatelné i na koupací plochy, které byly vytvořeny uměle, čímž budou závěry práce přínosné pro co nejvíce koupajících se osob.

Současně také vycházím z obsahu tohoto pojmu, jak jej chápe Státní zdravotní ústav, který zařazuje jako místa ke koupání ve volné přírodě přírodní koupaliště, další povrchové vody ke koupání a ostatní vodní plochy v přírodě.⁶

⁴ Autorský kolektiv. *Školní slovník současné češtiny*. Brno: Lingea, 2012, s. 207. ISBN 978-80-87471-59-3.

⁵ The Wilderness Act. Public Law 88-577 (16 U.S.C. 1131-1136) 88th Congress, Second Session September 3, 1964 [online]. Dostupné z: https://www.nps.gov/orgs/1981/upload/WAct_508.pdf [cit. 28. 2. 2020].

⁶ Informační systém Státního zdravotního ústavu. *Druhy míst ke koupání* [online]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koupani-ve-volne-prirode/druhy-mist-ke-koupani>, [cit. 28. 2. 2020].

ÚVOD

S ohledem na zaměření zkoumané problematiky a běžným chápáním sousloví koupání ve volné přírodě bude tento pojem definováno jako ponořování se do vody, která není chemicky upravována a nachází se v prostředí, které vzniklo uměle či přirozeně, a které je bezprostředně obklopeno ekosystémy, tedy živými a neživými složkami životního prostředí, jež jsou navzájem propojeny.

2 Základní právní pojmy vodního práva

Jelikož je voda samotná nutným předpokladem ke koupání ve volné přírodě, budou v této kapitole představeny základní instituty vodního práva, které se zkoumanou problematikou souvisejí.

Vodní právo můžeme definovat jako „*soubor právních norem, jehož předmětem jsou společenské vztahy, které vznikají, mění se a zanikají v oblasti vod, její ochrany, hospodaření a využívání jejích vlastností.*“⁷ Vodní právo netvoří samostatné právní odvětví, je součástí práva životního prostředí a zvláštní části správního práva. Spadá tedy do oblasti práva veřejného, ač některé jeho instituty mají soukromoprávní charakter.⁸

V obecné rovině vychází vnitrostátní právní úprava ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (dále jen „směrnice 2000/60/ES“). Základní pramen vnitrostátního práva představuje zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „VZ“). Ten dle § 1 odst. 2 upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí. To vše v zájmu zajištění trvale udržitelného užívání těchto vod, bezpečnosti vodních děl a ochrany před účinky povodní a sucha. Vodní zákon také rovněž vymezuje základní právní pojmy vodního práva, které jsou nadále specifikovány v dílčích prováděcích předpisech.

2.1 Právní definice vody

Dle římského práva, které ovlivnilo vodní právo nejenom u nás, byla voda vnímána jako věc vyloučená ze soukromoprávního obchodu, „*res extra*

⁷ PEKÁREK, Milan. In: JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: zvláštní část*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015, s. 93. ISBN 978-80-210-8041-6.

⁸ HORÁČEK, Zdeněk. In: STRNAD, Zdeněk a kol. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015, s. 21. ISBN 978-80-7514-027-2.

ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ POJMY VODNÍHO PRÁVA

commercium“. Pod tento druh věci se řadily mimo jiné věci patřící celému národu, „res publicae“. Ve středověkém pojetí voda představovala veřejný statek určený k užívání všech občanů.⁹

V současné době například Strnad k právní definici uvádí, že je voda zvláštní věcí, přičemž nynější tendence, včetně důvodové zprávy k návrhu vodního zákona (sněmovní tisk č. 688), se přiklání k názoru, že se jedná o „res nullius“, věc ničí, přičemž je zde také názor, že se jedná o „res extra commercium“, věc mimo obchodování.¹⁰ Dle jiných názorů není voda věcí vůbec, jelikož není ovladatelná, ohraničená, vymezená, uchopitelná, a tudíž nesplňuje definiční znaky věci ve smyslu § 489 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“).¹¹

Nehledě na výše uvedené voda není v nynějším pojetí dle § 3 odst. 1 VZ předmětem vlastnictví a ani součástí příslušenství pozemku, na němž nebo pod nímž se vyskytuje¹² až do té doby, než je odebrána. Nebylo tomu tak, ale vždy, jelikož byla voda v minulosti předmětem vlastnického práva jakožto výlučného majetku státu.¹³

Aktuálně s ohledem na klimatické změny a suché období loňských let¹⁴ skupina poslanců navrhla novelu čl. 7 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“), která stanovuje, že: „voda, jakož i ostatní přírodní zdroje a přírodní bohatství, je ve vlastnictví České republiky. Česká republika chrání a zvelebují toto bohatství a je povinna zajistit ochranu a šetrné využívání vody jako základní životní potřeby i ostatních přírodních zdrojů

⁹ KULT, Arnošt. Stručný úvod do římského vodního práva a jeho zásad. *Vodní hospodářství* [online]. Čkyně, 2008 č. 4, s. 132-133 [cit. 29. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.vodnihospodarstvi.cz/ArchivPDF/vh2008/vh04-2008.pdf>

¹⁰ NIETSCHEROVÁ. In: STRNAD, op. cit., s. 38

¹¹ NIETSCHEROVÁ, Jaroslava a KOUKALOVÁ, Václava. *Vodoprávní předpisy*. Praha: ABF, 2009. Stavební právo, s. 12. ISBN 978-80-86905-49-5.

¹² Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 6. 2008, sp zn. 22 Cdo 1244/2007

¹³ PEKÁREK. In: JANČÁŘOVÁ 2015, op. cit., s. 94-95

¹⁴ Zpráva o stavu životního prostředí České republiky 2018 [online]. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace/\\$FILE/OPZPUR-Zprava_ZP_CR_2018_20200207.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_zivotniho_prostredi_publicace/$FILE/OPZPUR-Zprava_ZP_CR_2018_20200207.pdf) [cit. 29. 2. 2020].

a přírodního bohatství ve prospěch svých občanů a následujících generací.“ Vláda však daný návrh neakceptovala a vyslovila s ním nesouhlas.¹⁵

2.2 Rozdělení vod

Pro navazující právní úpravu a dílčí prováděcí předpisy je klíčové rozdělení vod, na které dopadá specifický právní režim. Základní klasifikaci stanovuje § 2 VZ, který vody dělí na povrchové a podzemní.¹⁶ V případě pochybností o tom, zda jde o povrchovou či podzemní vodu, rozhodne dle § 3 odst. 3 VZ příslušný vodoprávní úřad, jímž je dle § 107 odst. 1, písm. p) VZ krajský úřad.

Vzhledem k možnosti koupání ve volné přírodě ve vodách povrchových, ale také podzemních, bude v následujících pododdílech věnována pozornost jejich právnímu rozboru.

2.2.1 Povrchové vody

Právní rámec pojmu povrchové vody poskytuje čl. 2 směrnice 2000/60/ES, kterými se rozumějí vody vnitrozemské (s výjimkou vod podzemních), brakické a pobřežní.

Povrchové vody jsou ve smyslu § 2 odst. 1 VZ vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu, přičemž tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, např. pod mostem, přirozenými dutinami pod zemským povrchem (řeka Punkva) nebo v nadzemních vedeních (řeka Bílina).¹⁷

Jedná se tedy o vodu, bez ohledu na její skupenství, které dopadá na zemský povrch formou dešťových a sněhových srážek, a tu, která na zemský povrch vyvěrá a soustřeďuje se v přirozených či umělých útvarrech povrchových vod ve smyslu § 2 odst. 4 VZ.¹⁸

Mezi povrchové vody v souladu s § 5 odst. 3 VZ patří také srážkové vody. Tento pojem je legislativní zkratkou, která se výslovně vztahuje na

¹⁵ Sněmovní tisk č. 508/0 [online]. Dostupné z:

<https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=508&CT1=0> [cit. 29. 2. 2020].

¹⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 1940, sp. zn. 5689/37

¹⁷ NIETSCHEOVÁ, op. cit., s. 12

¹⁸ NIETSCHEOVÁ. In: STRNAD, op. cit., s. 37

ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ POJMY VODNÍHO PRÁVA

vodu vzniklou dopadem atmosférických srážek na stavbu, „*avšak povrchovými vodami jsou i atmosférické srážky dopadající na pozemky obecně.*“¹⁹

Jako povrchová voda je výslovně označen v souladu s § 43 odst. 1 VZ vodní tok. Ten je na základě tohoto ustanovení vymezen jako povrchová voda tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých.

Celková síť vodních toků v České republice čítá na 102,9 tisíc km a představuje tak významnou lokalitu, která může být ke koupání ve volné přírodě využívána. Vodní tok jakožto povrchová voda zahrnuje vodu v řece, průtočné vodní nádrži nebo rybníku.²⁰ V případě pochybností, zda jde o vodní tok, rozhodne v souladu s § 43 odst. 2 VZ v návaznosti na ustanovení § 107 odst. 1, písm. r) a § 126 odst. 8 VZ krajský úřad jakožto příslušný vodoprávní úřad. Ten může současně rovněž rozhodnout, že je vodním tokem i jiná povrchová voda než uvedená v § 43 odst. 1 VZ.

Vzhledem k ochraně povrchových vod byl transpozicí směrnice 2000/60/ES právně definován stav povrchových vod ve smyslu § 2a odst. 1 VZ, který je určen dle stavu ekologického nebo chemického podle toho, který je horší.

Ekologickým stavem se dle § 2a odst. 3 VZ rozumí vyjádření kvality struktury a funkce vodních ekosystémů vázaných na povrchové vody, stavem chemickým se pak dle § 2a odst. 6 VZ rozumí potřebný stav pro dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí, při kterém koncentrace znečišťujících látek nepřekračují normy environmentální kvality.

Norma environmentální kvality je dle § 2a odst. 8 VZ koncentrace znečišťující látky nebo skupiny látek ve vodě, sedimentech nebo živých organismech, která nesmí být překročena z důvodů ochrany lidského zdraví a životního prostředí.

Závěrem lze shrnout, že povrchové vody, vzhledem k jejich výskytu a dobré přístupnosti, představují nejvyužívanější prostředí vhodné ke koupání ve volné přírodě, přičemž právní úprava související s koupáním výslovně počítá právě jen s tímto typem vod.

¹⁹ HORÁČEK, Zdeněk a kol. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k 15.3.2015*. III. vydání. Praha: Soudy, 2015, s. 15. Paragrafy do kapsy. ISBN 978-80-86846-57-6.

²⁰ HORÁČEK, op. cit., s. 139-140

2.2.2 Podzemní vody

Vody podzemní jsou ve smyslu § 2 odst. 2 VZ přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami; za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních. Tento pojem rovněž vychází z čl. 2 směrnice 2000/60/ES, který se s vnitrostátní úpravou téměř shoduje.

Dle § 29 odst. 1 jsou zdroje podzemní vody přednostně vyhrazeny pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou a jedná se tak o zvláštní územní ochranu tohoto typu vod. Účel použití podzemní vody je dán zejména tím, že se jedná o „*limitovaný a těžko obnovitelný zdroj vody, jejíž jakost, která je do značné míry dána prostředím jejího výskytu, se převážně blíží jakosti požadované pro pitnou vodu a jejich případná úprava není většinou finančně náročná.*“²¹ K jiným účelům mohou být zdroje podzemních vod využívány pouze na základě povolení vodoprávního úřadu. Nicméně lze konstatovat, že ne všechny podzemní vody jsou současně vodním zdrojem, na který dopadá výše uvedená právní regulace.

Ač není koupání v podzemní vodě vzhledem k jejímu výskytu zpravidla možné, lze na území České republiky nalézt oblasti, kde by koupání ve volné přírodě i v podzemní vodě teoreticky připadalo v úvahu. Jedná se zejména o vodu v jeskyních, jakožto podzemních prostorech ve smyslu § 10 odst. 1 ZOPK vzniklých působením přírodních sil včetně jejich výplní a přírodních jevů v nich. Pakliže by voda v jeskyni naplnila charakter podzemní vody a nejednalo by se pouze o povrchovou vodu protékající přechodně pod zemským povrchem, bylo by teoreticky možné využít i tento druh vody ke koupání, ačkoliv právní úprava s koupáním v těchto vodách výslovně nepočítá.

2.3 Vodní útvary

Vody se koncentrují ve vodních útvarech ve smyslu § 2 odst. 3 VZ, které jsou definovány jako významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí charakterizované společnou formou jejich

²¹ PUNČOCHÁŘ, Pavel; KAŠPAROVÁ, Jana; JELÍNEK Miloš. *Zákon o vodách: č. 254/2001 Sb. v úplném znění k 23. lednu 2004 s rozšířeným komentářem*. 3. vyd. se změnami. Praha: Soudy, 2004, s. 84. ISBN 80-86846-00-8.

výskytu nebo společnými vlastnostmi vod a znaky hydrologického režimu. Základními druhy vodních útvarů jsou útvary povrchových a útvary podzemních vod.

Současně je vodní útvar „základní jednotkou pro zjišťování a posuzování stavu povrchových vod dle Hlavy III VZ a plánování v oblasti vod dle Hlavy IV.“²²

2.3.1 Útvary povrchových vod

Dle čl. 2 směrnice 2000/60/ES je útvar povrchové vody definován jako samostatný a významný prvek povrchové vody, jako je jezero, nádrž, tok, řeka nebo kanál, část toku, řeky nebo kanálu, brakické vody nebo úsek pobřežních vod. Ač je ve výčtu daného ustanovení směrnice uvedeno více dílčích útvarů povrchových vod, je ustanovení vodního zákona, které upravuje útvary povrchových vod, vymezeno demonstrativně, a tudíž tak obsahem naplňuje právní úpravu danou uvedenou směrnicí.

Útvary povrchových vod jsou dle § 2 odst. 4 VZ vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například jezera, vodní nádrži nebo korytu vodního toku. Vzhledem k uvedenému se povrchové vody mohou soustřeďovat i na jiných místech, pakliže bude naplněn výskyt na zemském povrchu.

Tyto útvary jsou buď přirozené nebo ovlivněné lidskou činností. Na základě míry zásahu člověka jsou útvary povrchové vody děleny na umělé vodní útvary (ve smyslu § 2 odst. 6) a silně ovlivněné vodní útvary (dle § 2 odst. 5 VZ), kterými jsou například vodní nádrže a jezové zdrže.²³

Explicitně je dle uvedeného zákonného ustanovení uvedena jako útvar povrchové vody vodní nádrž, což je místo často využívané ke koupání ve volné přírodě. Člověkem vybudovaná vodní nádrž je dle § 55 odst. 1 písm. a) VZ vodním dílem, a tedy stavbou, která slouží mimo jiné k zadržování a akumulaci vody. Na základě normy ČSN 75 0101 je nádrž „vodní útvar vzniklý akumulací vody v přírodní prohlubni nebo uměle vytvořeném prostoru na zemském povrchu, ve kterém se zdržuje nebo zpomaluje odtok vody z povodí, nebo prostor vytvořený vzdouvací stavbou na vodním toku.“²⁴ Vodní nádrž, která slouží k chovu ryb, je v

²² HORÁČEK, op. cit., s. 16

²³ HORÁČEK, op. cit., s. 16

²⁴ HORÁČEK, op. cit., s. 161

souladu s § 2 písm. c) zákona č. 99/2004 o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů, rybníkem jakožto vodním dílem, ve kterém lze regulovat vodní hladinu včetně možnosti vypouštění a slovení.

Dalším útvarem povrchové vody, který je zákonem dále vymezený, je koryto vodního toku. V souladu s § 44 odst. 1 VZ je korytem pozemek, po kterém protéká voda, a který je v katastru nemovitostí evidován jako vodní plocha. Pokud pozemek, po němž protéká vodní tok v katastru takto evidován není, je korytem vodního toku část pozemku zahrnující dno a břehy koryta až po břehovou čáru určenou hladinou vody.

Prováděcí právní úpravu útvarů povrchových vod představuje vyhláška č. 49/2011 Sb., o vymezení útvarů povrchových vod. V jejím rámci je dle § 2, písm. c) právně vymezeno také jezero, kterým se rozumí útvar stojaté povrchové vody, například přirozené jezero, vodní nádrž na toku, rybník a umělé jezero.

V případě útvarů povrchových vod tak platí závěr uvedený v pododdíle 2.2.1, a to ten, že vzhledem k přístupnosti útvarů povrchových vod je zde koupání ve volné přírodě nejčtenější.

2.3.2 Útvary podzemních vod

Dle směrnice 2000/60/ES se útvarem podzemní vody rozumí příslušný objem podzemních vod ve zvodnělé vrstvě nebo vrstvách.

Útvar podzemní vody je právně vymezen také dle § 2 odst. 7 VZ jako místo, kde je soustředěna podzemní voda v příslušném kolektoru, kterým se rozumí horninová vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností, která umožňuje významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr.

Prováděcí právní úpravu, která vymezuje hodnocení stavu podzemních vod, pravidla pro monitoring a také seznam hydrogeologických rajonů, představuje vyhláška č. 5/2011 Sb.²⁵

Útvarem podzemní vody, který připadá v úvahu v souladu se závěry poddílu 2.2.2, je krasové jezero jakožto přírodní jev vyskytující se v jeskyni ve smyslu § 10 odst. 1 ZOPK. Největší takové jezero o rozloze 320 m²

²⁵ Vyhláška č. 5/2011 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod, ve znění pozdějších předpisů

se u nás nachází v Bozkovských dolomitových jeskyních a je rovněž zpřístupněno veřejnosti.²⁶ Je tak patrné, že tyto útvary podzemních vod mohou být vzhledem k velikost a přístupnosti potenciálně využitelné i ke koupání.

V České republice však jeskyně, v rámci soukromých zájmů, primárně slouží k poznávacím účelům ve formě řízených prohlídek, při nichž koupání není možné. Současně je dle § 10 odst. 2 ZOPK stanovena zvláštní ochrana jeskyň, kdy je zakázáno ničit, poškozovat, upravovat nebo jinak měnit dochovaný stav jeskyně. I když je tedy koupání ve volné přírodě v úvarech podzemních vod teoreticky možné, je pravděpodobné, že by u této činnosti mohlo dojít k poškození jeskyně, a tudíž by bylo koupání vyloučeno.

Domnívám se, že s ohledem na skutečnost, že podzemní vody u nás nejsou využívány ke koupání, není tato problematika ani přímo právně vymezena. Ač není koupání v jeskyních s podzemní vodou ve vnitrostátních poměrech rozšířeno, v zahraničí, zejména v Mexiku, kde se tyto lokality nazývají „cenotes“²⁷, je situace opačná a koupání v těchto lokalitách je vysoce vyhledávané.

²⁶ VESELÁ, Markéta. Bozkovské jeskyně skrývají největší podzemní jezero v Česku. *Ekolist.cz* [online]. BEZK, z. s., publikováno 5. 5. 2019 [cit. 4. 3. 2020]. ISSN 1802-9019. Dostupné z: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/bozkovske-jeskyne-skryvaji-nejvetsi-podzemni-jezero-v-cesku>

²⁷ BEDDOWS, Patricia. Yucatan underground. *AMCS Activities Newsletter* [online]. Austin, Texas 2010, n. 33, s. 57 [cit. 4. 3. 2020]. Dostupné z: <http://www.mexicancaves.org/nl/33.pdf>

3 Nakládání s vodami

Nakládáním s povrchovými nebo podzemními vodami se obecně v souladu s § 2 odst. 9 VZ rozumí jejich vzdouvání pomocí vodních děl, využívání jejich energetického potenciálu, využívání k plavbě nebo k plavení dřeva, k chovu ryb nebo vodní drůbeže. Dále nakládání s vodami představuje jejich odběr, vypouštění odpadních vod do nich a další způsoby, jimiž lze využívat jejich vlastnosti nebo ovlivňovat jejich množství, průtok, výskyt nebo jakost. Tento demonstrativní výčet vymezuje užívání vod, které je dále specifikováno v Hlavě II VZ. Koupání lze dle této definice podřadit pod další způsob, jímž lze využívat vlastnosti vody.

Mezi základní povinnosti, které vodní zákon ukládá každému, kdo s vodami nakládá, je v souladu s § 5 odst. 1 VZ dbát o jejich ochranu a zabezpečovat jejich hospodárné a účelné užívání, dále dbát o to, aby nedocházelo k znehodnocování jejich energetického potenciálu a k porušování jiných veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy.

Nakládání s vodami lze rozdělit na obecné, na základě kterého může subjekt s povrchovými vodami nakládat bez povolení či souhlasu vodoprávního úřadu, a zvláštní nakládání s povrchovými i podzemními vodami, což představuje činnosti, ke kterým je dle vodního zákona třeba povolení.²⁸

Jestliže by nebylo jasné, zda o nakládání s vodami jde, případně o jaký druh nakládání se jedná, rozhodne o tom v pochybnostech v souladu s § 8 odst. 4 VZ vodoprávní úřad, kterým je dle § 107 odst.1, písm. p) VZ krajský úřad.

3.1 Nakládání s povrchovými vodami

Nakládání s povrchovými vodami, ke kterému není třeba povolení vodoprávního úřadu, je dle systematiky vodního zákona upraveno v Hlavě II, díle 2. To lze dále dělit na obecné nakládání s povrchovými vodami ve smyslu § 6 VZ a užívání povrchových vod k plavbě ve smyslu § 7 VZ. Daná ustanovení výslovně upravují nakládání, ke kterému není třeba povolení či souhlasu vodoprávního úřadu pouze pro povrchové vody.

²⁸ STRNAD, op. cit., s. 40

S ohledem na zkoumanou problematiku bude níže vymezeno obecné nakládání s povrchovými vodami, jakožto právní předpoklad koupání ve volné přírodě.

3.1.1 Obecné nakládání s vodami

Historická úprava obecného nakládání s vodami sahá do římskoprávního období, jehož účinky nadále ovlivnily i právní úpravu České republiky. Římským občanům, ale i cizincům bylo bez povolení umožněno užívat veřejné vodní toky pro pitné účely, rybaření, plavení dobytka apod. Základní právní principy a instituty, které se z této etapy vyvinuly, přetrvávají dodnes a jedním z nich je institut veřejnosti povrchových vod.²⁹

K výslovnému zaznamenání obecného nakládání s vodami došlo v roce 1500, a to ve Vladislavském zřízení zemském, které upravuje, že splavné řeky jsou předmětem obecného užívání vod. Následně došlo k rozšíření obecného užívání na všechny řeky Obnoveným zřízením zemským z roku 1627. Novodobou úpravu představuje rakouský Obecný občanský zákoník z roku 1811, který splavné vodní toky zařazuje pod veřejný statek. Ten byl pak možný i bez předchozích povolení užívat.³⁰

Nejvýznamnější a první ucelenou úpravu pro vodní právo však prezentuje Říšský vodní zákon z roku 1869, který poskytuje obecný rámec, který byl následně konkretizován pro dílčí země Rakouska-Uherska. U nás se tak jednalo o zákon č. 71/1870 českých zákonů zemských o tom, kterak lze vodu užívat, ji svozovati a jí se brániti pro Čechy, zákon č. 65/1870 moravských zákonů zemských pro Moravu a zákon č. 51/1870 slezských zákonů zemských o používání a provádění vod a obraně proti nim pro Slezsko. V období druhé světové války byl zákon č. 71/1870 pro Českou zem rozšířen na území celého protektorátu Čechy a Morava a dílčí zákony pro Slezsko a Moravu byly nařízením č. 305/1942 Sb. zrušeny.³¹

Mezi novodobou právní normou, která sjednotila právně rozličnou českou a slovenskou právní úpravu, patří zákon č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství.³² Ustanovením § 6 tohoto zákona je zakotveno obecné užívání povrchových vod, mezi které je výslovně řazeno koupání, vodní a

²⁹ STRNAD, op. cit., s. 23-24

³⁰ NIETSCHEROVÁ, op. cit., s. 9-10

³¹ STRNAD, op. cit., s. 25

³² PEKÁREK. In: JANČÁŘOVÁ 2015, op. cit., s. 89

lední sporty. Tato právní norma byla nahrazena zákonem č. 138/1973 Sb., o vodách, který rovněž v souladu s § 5 upravuje obecné užívání povrchových vod, nicméně již výslovně nevymezuje, že mezi ně patří koupání.

Nynější úprava v souladu s § 6 odst. 1 VZ definuje obecné nakládání jako odebírání povrchové vody nebo jiné nakládání pro vlastní potřebu, není-li k tomu potřeba zvláštního zařízení, a to na vlastní nebezpečí bez povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu. Z uvedeného a současně z ustanovení § 8 odst. 1, písm. a) VZ vyplývá, že ze zákona vzniká každému právo nakládat s vodou tímto způsobem bez zvláštního povolení. Koupání pak lze podřadit pod jiná nakládání s povrchovými vodami. Nejedná se však jen o koupání, ale i o další rekreační aktivity jako je bruslení, vodní sporty apod.³³

Konkrétní úpravu obecného nakládání s vodami, která zahrnuje výslovně rekreaci, lze nalézt u útvaru povrchové vody vodního toku. Jeho funkcí je dle § 2 písm. e) vyhlášky č. 178/2012 Sb.³⁴ zajištění podmínek pro nakládání s vodami, plavbu a užívání k rekreačním účelům, tedy i koupání.

Právo obecného nakládání s povrchovými vodami však není absolutní. Limity obecného nakládání s povrchovými vodami, kromě již uvedeného, stanovuje § 6 odst. 3 VZ, kdy nikdo nesmí ohrožovat jakost nebo zdravotní nezávadnost vod, narušovat přírodní prostředí, zhoršovat odtokové poměry, poškozovat břehy, vodní díla, zařízení pro chov ryb a porušovat práva a právem chráněné zájmy jiných.

Zároveň je stanoveno určité omezení obecného nakládání s povrchovou vodou vodního toku a jeho koryta. Dle § 46 VZ je zakázáno měnit směr, podélný sklon a příčný profil koryta vodního toku, poškozovat břehy, těžít z koryt vodních toků zeminu, písek nebo nerosty a ukládat do vodních toků předměty, kterými by mohlo dojít k ohrožení plynulosti odtoku vod, zdraví nebo bezpečnosti, jakož i ukládat takové předměty na místech, z nichž by mohly být splaveny do vod.

Silnější ochranu poskytuje také § 6 odst. 4 VZ, kdy může vodoprávní úřad obecné nakládání s povrchovými vodami rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy bez náhrady upravit, omezit, popřípadě zakázat, vyžaduje-li to veřejný zájem, zejména dochází-li při něm k porušování

³³ PUNČOCHÁŘ, op. cit., s. 25

³⁴ Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků

povinností podle § 6 odst. 3 VZ nebo z důvodu bezpečnosti osob. Veřejným zájmem, na základě kterého může dojít k úpravě obecného nakládání s povrchovými vodami, může být například sucho a s ním související nedostatek vody.³⁵

Rozhodnutí vodoprávního úřadu je individuální správní akt ve smyslu § 67 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“), který zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby. Rozhodnutím se také v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá, nebo v zákonem stanovených případech rozhoduje o procesních otázkách. Dle uvedeného může vodoprávní úřad rozhodnout o úpravě, omezení či zákazu obecně nakládat s povrchovými vodami konkrétní osobě.

Nebo vodoprávní úřad vydá opatření obecné povahy, které je obecně upraveno dle § 171 a násl. SŘ. Dle tohoto ustanovení není opatření obecné povahy ani právním předpisem ani rozhodnutím. Podle teorie správního práva se jedná o „*akt smíšené povahy, který vymezuje buďto řešení relativně konkrétní správní věci s dopadem na blíže neurčený okruh adresátů, nebo řešení obecných otázek k individuálnímu adresátovi.*“³⁶ To dovozuje také ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, která definuje opatření obecné povahy jako „*právní akt toliko s konkrétně (individuálně) vymezeným předmětem a obecně určenými adresáty, a nikoliv již s konkrétními adresáty a abstraktním předmětem.*“³⁷ V souladu s uvedeným vodoprávní úřad opatřením obecné povahy konkrétně uvede podmínky úpravy, omezení nebo zákazu obecného nakládání s povrchovými vodami, a to neurčitěmu počtu adresátů.

Jelikož při koupání ve volné přírodě nejsou konkrétní adresáti obvykle známí, je v tomto případě vhodné zvolit správní akt ve formě opatření obecné povahy, který bude ve vztahu k vodnímu zákonu dále rozebrán.

³⁵ STRNAD. In: HORÁČEK, op. cit. s. 28

³⁶ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. 2. upravené vydání Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 347. ISBN 978-80-7380-381-0.

³⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98

Opatření obecné povahy ve smyslu § 6 odst. 4 VZ totiž kromě správního řádu také upravuje ustanovení § 115a VZ, které se použije přednostně na základě zásady *lex specialis derogat generali*³⁸. Podstatný rozdíl mezi těmito úpravami představuje proces přijetí a účinnost tohoto správního aktu.

Obecně je dle § 172 odst. 1 SŘ nejprve po projednání s dotčenými orgány zpracován návrh opatření obecné povahy, který je vyvěšen na úřední desce po dobu nejméně 15 dnů k podávání připomínek a námitek dotčených osob. Po případném veřejném projednání ve smyslu § 172 odst. 3 SŘ, vypořádání připomínek osob, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny dle § 172 odst. 4 SŘ a rozhodnutí o námitkách vlastníků nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva, mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny dle § 172 odst. 5 SŘ, je opatření obecné povahy dle § 173 odst. 1 SŘ oznámeno vyvěšením na úřední desce. Není-li stanoveno jinak, je opatření obecné povahy účinné patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky.

Zároveň však § 173 odst. 1 SŘ předpokládá, že opatření obecné povahy může být účinné, aniž by byl dodržen stanovený postup dle § 172 SŘ, a to za předpokladu, že tak stanoví zvláštní zákon. Dle § 115a odst. 1 VZ je opatření obecné povahy, aniž by bylo projednáno, účinné již dnem vyvěšení veřejné vyhlášky. Tento speciální způsob přijetí opatření obecné povahy je v rámci vodního zákona zvolen zejména s ohledem na předpokládané skutečnosti, například v podobě znečištění vody, případně sucha, u nichž je namísto rychlá reakce příslušných orgánů a okamžitá účinnost opatření.³⁹

Vodoprávním úřadem, který může upravit, omezit či zakázat obecné nakládání s vodami je dle § 105 odst. 1 VZ obecní úřad. Jeho působností však není dotčena pravomoc jiných správních úřadů ke stanovení podmínek k užívání těchto vod ke koupání, a to v souvislosti s ochranou osob a jejich bezpečnosti.

³⁸ VEČEŘA, Miloš a kol. *Všeobecná teória práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 113. ISBN 978-80-7380-645-3.

³⁹ STRNAD. In: HORÁČEK, op. cit., s. 281

3.2 Nakládání s podzemními vodami

„Je třeba zdůraznit, že obecné nakládání se týká jen povrchových vod, veškeré nakládání s podzemními vodami vyžaduje povolení.“⁴⁰

V souladu se závěry pododdílu 2.2.2 a 2.3.2 je teoreticky možné koupání i v podzemní vodě. Jelikož je nakládání s vodami bez povolení vodoprávního úřadu možné pouze u vod povrchových, bylo by ke koupání v podzemní vodě potřeba povolení vodoprávního úřadu. Dle výčtu uvedeném v § 8 odst. 1, písm. b) VZ by se dle bodu 5 stejně jako u povrchových vod jednalo o jiné nakládání s vodami.

Závěrem lze k problematice koupání ve volné přírodě v podzemní vodě uvést, že je teoreticky možné, ale pouze za předpokladu povolení vodoprávního úřadu. Pravděpodobně by však koupání bylo omezeno vzhledem k ochraně jeskyně dle ZOPK. Jelikož také není koupání v podzemní vodě pro Českou republiku typické a patrně k němu dochází jen výjimečně, nebude tato problematika dále rozebírána.

⁴⁰ PUNČOCHÁŘ, op. cit., s. 25

4 Ochrana životního prostředí

Cílem této kapitoly je zhodnotit možný střet zájmů na ochraně životního prostředí a na koupání ve volné přírodě. Předpokladem je tak skutečnost, že koupáním ve volné přírodě může být životní prostředí negativně ovlivněno. V následujících oddílech se proto zaměřím na ochranu vody a vodních živočichů, jelikož se jedná o součásti přírody, které mohou být koupáním přímo zasaženy.

Jednou z hlavních zásad práva životního prostředí je princip trvale udržitelného rozvoje, který je dle § 6 ZoŽP legislativně vymezen jako rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů. Jedná se o „*environmentální princip, ze kterého vychází další zásady práva životního prostředí a který se skládá ze sociálního, ekonomického a environmentálního aspektu.*“⁴¹ Tento princip tak zahrnuje nutnost ochrany životního prostředí a zároveň počítá s ekonomickým rozvojem a s ním souvisejícími sociálními potřebami osob.⁴²

Pod sociální potřebu lze podřadit rekreaci, jakožto „*nejvýznamnější a nejkompexnější součást volna s různorodým charakterem, zahrnující velké množství rozmanitých činností.*“⁴³ Rekreací se tak zajisté rozumí také koupání ve volné přírodě, které zejména v letním období představuje významné využití volného času. Ekonomický aspekt lze vztáhnout zejména k činnosti provozovatelů přírodních koupališť.

Je tak možné shrnout, že právní úprava koupání ve volné přírodě by měla zahrnovat takové právní nástroje, které zajistí naplnění trvale udržitelného rozvoje s ohledem na všechny tři aspekty tohoto principu. V následujících oddílech tak bude zhodnoceno, zda nástroje regulace ochrany vody a vodních živočichů představují dostatečné záruky

⁴¹ VOMÁČKA, Vojtěch. In: JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: obecná část*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016, s. 131. Edice Učebnice Právnické fakulty MU. ISBN 978-80-210-8366-0.

⁴² KRÄMER, Ludwig a ORLANDO, Emanuela, ed. *Principles of environmental law*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2018, s. 107. Elgar encyclopedia of environmental law. ISBN 978-1-78536-565-2.

⁴³ KOLÁŘ, Oldřich a kol. *Rekreace v krajině*. V Praze: Státní zemědělské nakladatelství, 1981, s. 10, I. díl, Základní vztahy. Informační publikace.

ochrany těchto složek životního prostředí před koupáním ve volné přírodě.

4.1 Ochrana vody

Jelikož může být voda koupáním ve volné přírodě negativně ovlivněna, budou v tomto oddíle rozebrány nástroje právní regulace, které připadají v úvahu s ohledem na zkoumanou problematiku. Koupání samotné však představuje spíše marginální negativní vliv. „*Hlavním zdrojem znečištění vod jsou zejména dusičnany, které jsou produkovány v zemědělství.*“⁴⁴ Nelze také opomenout další negativní faktory jako je například vypouštění odpadních vod.

Institucionálním základem ochrany vod, stejně jako i jiných složek životního prostředí, je Ústava. V souladu s čl. 7 stanovuje, že stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství. Vzhledem ke klimatickým změnám jsou v České republice tendence zajistit právně silnější ochranu vody, a to výslovným legislativním zakotvením v ústavním pořádku. Tento trend však není zaznamenán pouze u nás. Řada zemí, jako je Slovensko, Slovinsko, Polsko, Itálie, Francie a Španělsko, zakotvuje ochranu vody jakožto rozhodující složku životního prostředí přímo v ústavě.⁴⁵

Základním právním předpisem zajišťujícím ochranu vody je vodní zákon. Jeho účelem je v souladu s § 1 odst. 1 chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti vod. Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a ochrana vodních a navazujících suchozemských ekosystémů.

Úvodní ustanovení § 1 VZ jako i v ostatních složkových předpisech práva životního prostředí upravuje základní cíl, a to zájem na ochraně přírody, který představuje interpretační vodítko, na základě kterého je

⁴⁴ TKÁČIKOVÁ, Jana. In: PRŮCHOVÁ, Ivana; HANÁK, Jakub a kol. *Voda v právních vztazích*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta 2014, s. 140. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity. ISBN 978-80-210-7155-1.

⁴⁵ Informační systém Ministerstva zemědělství. *eAGRI VODA* [online]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2019_ochrana-vodnich-zdroju-pro-soucasnost-i.html [cit. 4. 3. 2020].

celý právní předpis vykládán.⁴⁶ Tento cíl je na základě směrnice 2000/60/ES ustanovením § 23a odst. 1 VZ dále konkretizován jako zamezení zhoršení stavu všech útvarů těchto vod, včetně vodních útvarů ležících v témže mezinárodním oblasti povodí. V souladu s tímto ustanovením má být také zajištěna ochrana, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod a dosažení jejich dobrého stavu. V neposlední řadě je cílem snížení znečištění vod prioritními látkami a zastavení nebo postupné odstraňování emisí, vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek.

Jelikož vody, zejména řeky, ale také jezera zasahují na území více států, je jejich ochrana stanovena také v mezinárodním měřítku. „Mezinárodní právní regulace vychází z obyčejového práva, ze kterého vyplývá obecná povinnost státu zabránit znečištění vodního toku, které může způsobit škodu jinému státu“.⁴⁷ Formální prameny jsou tvořeny zejména mezinárodními bilaterálními a multilaterálními smlouvami. Z mnohostranných smluv je možné zmínit Úmluvu o ochraně využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer z roku 1992 a z dvoustranných například Smlouvu mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci na hraničních vodách z roku 1999.⁴⁸ Jelikož je nepravděpodobné, že by koupáním ve volné přírodě byly ohroženy mezinárodní vody, nebudou dané mezinárodní prameny dále podrobně rozebírány.

4.1.1 Vodoprávní evidence

Základní obecnou ochranu vod zajišťuje vodoprávní evidence na základě § 19 a 20 VZ. Správní úřady a orgány územní samosprávy vedou evidenci ohledně jimi vydaných rozhodnutí, opatření obecné povahy, závazných stanovisek a dalších správních aktů podle vodního zákona. Povinnost ukládat vybrané údaje z pravomocných rozhodnutí, z opatření obecné povahy a ze závazných stanovisek vodoprávních úřadů, mají rovněž dle § 19 odst. 4 VZ správci povodí.

⁴⁶ KRECHT, Jaroslav. *Zákon o vodách (vodní zákon) č. 254/2001 Sb. s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: IFEC, 2002, s. 9. Justis. ISBN 80-86412-15-6.

⁴⁷ JANČÁŘOVÁ, Ilona. *Mezinárodní smlouvy na ochranu životního prostředí - vybrané otázky*. Brno: Masarykova univerzita, 1997, s. 121-125. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 80-210-1723-6.

⁴⁸ PEKÁREK. In: JANČÁŘOVÁ 2015, op. cit., s. 90

Podrobnosti pro evidenci, včetně rozsahu a způsobu vedení evidence dle § 19 odst. 2, stanoví vyhláška č. 414/2013 Sb., o vodoprávní evidenci. Evidence je následně ukládána do informačního systému veřejné správy, a to na základě § 19 odst. 2 a zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci veřejné evidence stanovuje § 20 VZ, že přehrady, hráze, jezy - tedy možné útvary povrchových vod vhodné pro koupání ve volné přírodě - se evidují v katastru nemovitostí dle zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „KatZ“). Jelikož jsou přehrada, hráz, jez a uvedené stavby vodními díly ve smyslu § 55 odst. 1 VZ, jsou pro účely zápisu do katastru nemovitostí stanoveny podrobnosti evidence, a to vyhláškou č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky.

Současně se dle § 20 odst. 2 VZ v katastru nemovitostí vyznačují ochranná pásma vodních zdrojů. Údaje potřebné k evidenci ochrany území je dle § 20 odst. 3 VZ povinen zaslat příslušnému katastrálnímu úřadu vodoprávní úřad, a to do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým byla tato ochrana území vymezena.

Vzhledem k ochraně vody, která by mohla být ovlivněna koupáním, vodoprávní evidence představuje elementární předpoklad pro její ochranu a vzhledem k evidenci ochranných pásem vodních zdrojů také určité vodítko k určení lokality, kde může být koupání omezeno.

4.1.2 Stav povrchových vod

Jako podklad pro výkon veřejné správy v oblasti plánování vod a pro poskytování informací veřejnosti slouží dle § 21 odst. 1 VZ zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod. Podrobnosti pro hodnocení stavu povrchových vod stanovuje dle § 21 odst. 3 VZ vyhláška č. 98/2011 Sb.⁴⁹

V souvislosti s koupáním ve volné přírodě se dle § 21 odst. 2, písm. a) VZ jedná zejména o zjišťování množství a jakosti povrchových vod včetně jejich ovlivňování lidskou činností, dle § 21 odst. 2,

⁴⁹ Vyhláška č. 98/2011 Sb., o způsobu hodnocení stavu útvarů povrchových vod, způsobu hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod, ve znění pozdějších předpisů

písm. b) VZ o vedení vodní bilance a dle § 21 odst. 2, písm. c) o zřízení, vedení, aktualizace evidence vodních toků vodních útvarů, množství a jakosti povrchových vod, ochranných pásem vodních zdrojů, oblastí povrchových vod využívaných ke koupání a zdrojů povrchových vod. Rozsah a způsob zpracování, ukládání a předávání údajů zahrnutých v evidencích, včetně statistických a kartografických dat, do informačních systémů veřejné správy stanovuje vyhláška č. 252/2013 Sb.⁵⁰

Zjišťování, hodnocení stavu povrchových vod a provozování informačních systémů veřejné správy provádějí dle § 21 odst. 4 VZ správci povodí a další odborné subjekty, které za tím účelem pověřuje, zřizuje nebo zakládá Ministerstvo zemědělství, popřípadě Ministerstvo životního prostředí.

Výsledky zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod jsou evidovány dle § 22 odst. 3 VZ Ministerstvem zemědělství a dle odst. 4 Ministerstvem životního prostředí. Evidence uvedeného je ukládána do informačního systému veřejné správy, který spravují uvedená ministerstva.

Na základě uvedeného a v souladu s § 22 odst. 6 VZ tak byl vytvořen, za spolupráce dalších vodoprávními úřadů, tj. Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem dopravy a Ministerstvem obrany, v koordinaci s Ministerstvem vnitra, Informační systém VODA České republiky.⁵¹ Tento systém prostřednictvím přehledných a snadno dostupných aplikací poskytuje široké veřejnosti věrohodné informace o našich vodách. S ohledem na zkoumanou problematiku tento informační systém na základě zjištěného stavu eviduje oblasti povrchových vod využívaných ke koupání, které jsou zde označeny jako koupací oblasti.

4.1.3 Plánování v oblasti vod

Plánování v oblasti vod je dle § 23 odst. 1 VZ soustavná koncepční činnost, kterou zajišťuje stát. Účelem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy ochrany vod jako složky životního prostředí, snížení nepříznivých účinků povodní či sucha a udržitelného užívání vodních zdrojů zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

⁵⁰ Vyhláška č. 252/2013 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů

⁵¹ Vodohospodářský informační systém VODA [online]. Dostupné z: <https://voda.gov.cz/portal/> [cit. 3. 3. 2020].

Dílčím koncepčním nástrojem jsou dle § 24 VZ plány povodí, přičemž dle odst. 1 území České republiky náleží do třech mezinárodních oblastí povodí, a to do: mezinárodní oblasti povodí Labe, mezinárodní oblasti povodí Odry a mezinárodní oblasti povodí Dunaje. V souladu s uvedeným se tak plány povodí dle § 24 odst. 2 VZ zpracovávají na třech úrovních, a to: mezinárodní oblasti povodí, části mezinárodních oblastí povodí na území České republiky a dílčí povodí.

Národní plány povodí pak v souladu s § 24 odst. 4 VZ stanoví cíle pro ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů, snížení nepříznivých účinků povodní a sucha, pro hospodaření s povrchovými a podzemními vodami a udržitelné užívání těchto vod, dále pro zajištění vodohospodářských služeb, zlepšování vodních poměrů a pro ochranu ekologické stability krajiny.

Národní povodí nesou názvy řek, po kterých jsou pojmenovány, a to Povodí Labe s dílčím povodím Horního a středního Labe, Horní Vltavy, Berounky, Dolní Vltavy, Ohře, Dolního Labe a ostatních přítoků Labe, dále Povodí Odry s dílčím povodím Horní Odry, Lužické Nisy a ostatních přítoků Odry, Povodí Dunaje s dílčím povodím Moravy a přítoků (Váhu, Dyje) a dílčí povodí ostatních přítoků Dunaje.

Hlavním nástrojem k dosažení cílů uvedených v plánech povodí jsou dle § 26 VZ programy opatření.

Ochrana spočívající v plánování v oblasti vod je dle § 23 odst. 2 VZ klíčová jakožto podklad pro výkon veřejné správy, a to zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení. Na základě stanovené koncepce tak stát může předem určit strategická místa s ohledem na ochranu vody, a tudíž případně předem vyloučit určité povrchové vody jako nevhodné pro koupací účely.

4.1.4 Ochrana vodních zdrojů

K nejsilnějšímu omezení koupání ve volné přírodě vzhledem k ochraně vody dochází v ochranných pásmech vodních zdrojů ve smyslu § 30 VZ.

Ochranné pásmo vodního zdroje dle § 30 odst. 1 VZ slouží ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok. Ochranné pásmo v takovém případě stanoví vodoprávní úřad opatřeními obecné povahy a vyžadují-li to závažné okolnosti, může vodoprávní úřad stanovit ochranná pásma i pro vodní zdroje s nižší kapacitou odběru. Uvedené

ustanovení explicitně uvádí, že stanovení ochranných pásem je vždy veřejným zájmem.

Ochranná pásma se dle § 30 odst. 2 VZ dělí na ochranná pásma I. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v bezprostředním okolí jímacího nebo odběrného zařízení a ochranná pásma II. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti.

Ze zákona je dle § 30 odst. 7 VZ zakázán vstup a vjezd do ochranného pásma I. stupně; to neplatí pro osoby, které mají právo vodu z vodního zdroje odebírat a u vodárenských nádrží pro osoby, které tato vodní díla vlastní. Současně je dle § 30 odst. 8 VZ v ochranném pásmu I. a II. stupně zakázáno provádět činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje. O jaké konkrétní činnosti se jedná stanoví v souladu s § 30 odst. 10 a § 106 VZ obecní úřad s rozšířenou působností, a to opatřením obecné povahy.

Možné omezení koupání ve volné přírodě u útvarů povrchových vod, které jsou zahrnuty do ochranného pásma vodního zdroje, je dále vymezeno v pododdíle 5.5.1, jenž souvisí s problematikou zákazu vstupu na vybrané pozemky.

4.1.5 Významný krajinný prvek

Další ochranu vody zajišťuje ustanovení § 3 odst. 1. písm. b) ZOPK, které stanovuje, že vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy, jsou ex lege významné krajinné prvky jakožto ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, které utváří její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability. Na základě tohoto ustanovení nejsou chráněny pouze útvary povrchových vod úzce, nýbrž šířeji i se souvislými vázanými ekosystémy. V případě rozhodnutí o registraci dle § 6 ZOPK může být významným krajinným prvkem také mokřad. Významné krajinné prvky jsou dle § 4 odst. 2 ZOPK chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich stabilizační funkce. K zásahům, které by mohly vést k poškození, zničení, ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Současně je daným ustanovením vymezeno, že mezi takové zásahy patří zejména umístování staveb,

pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů.

V případě individuální rekreace v podobě koupání ve volné přírodě tak zřejmě není závazného stanoviska orgánu ochrany přírody a krajiny potřeba. Nicméně pokud by chtěl například provozovatel přírodního koupaliště u významného krajinného prvku umístit stavbu, dané stanovisko by si již musel opatřit.

4.2 Ochrana vodních živočichů

Ochrana nejenom vodních živočichů je stanovena celou řadou právních předpisů, nicméně v následujícím oddíle budou rozebrány pouze ty, které se vztahují k jejich možnému ohrožení souvisejícímu s koupáním ve volné přírodě.

Pro další rozbor bude úvodem právně vymezen pojem vodní živočich. Určité vodítko představuje § 3 odst. 1, písm. d) ZOPK, který definuje volně žijícího živočicha jako jedince živočišného druhu, jehož populace se v přírodě udržuje samovolně. Příbuzný pojem je volně žijící zvíře, který vymezuje zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoTZ“). Tím se dle § 3 písm. b) rozumí zvíře, patřící k druhu, jehož populace se udržuje v přírodě samovolně, a to i v případě jeho chovu v zajetí. Zvířetem se dle § 3 písm. a) ZoTZ rozumí každý živý obratlovec, kromě člověka, nikoliv však plod nebo embryo.

Zvířata jsou z hlediska legislativy tedy pouze obratlovci a živočiškové představují celou živočišnou říši kromě člověka a jedná se tudíž o širší pojem. Současně se uvádí, že širší je pojem živočich také početně neboť druhy zvířat tvoří jen 3 % živočišné říše.⁵² Pro účely zkoumané problematiky bude rozebrána širěji ochrana živočichů, nikoliv tedy jen zvířat, dle ZOPK.

Vodní živočichy lze rozdělit na ty, kteří žijí výlučně nebo část života ve vodě a ty, jejichž výskyt je s vodním prostředím bezprostředně spjat. Jelikož mohou být koupáním ve volné přírodě ovlivněni jak živočiškové

⁵² MÜLLEROVÁ, Hana a STEJSKAL, Vojtěch. *Ochrana zvířat v právu*. Praha: Academia, 2013, s. 313. Edice Společnost. ISBN 978-80-200-2317-9.

žijící výlučně ve vodě, tak i ti, kteří se v bezprostřední blízkosti vody vyskytují, bude vodní živočich pro účely této práce definován jako bezobratlovec i obratlovec, který žije samovolně nebo je chován v lidské péči.

Vodní živočichové v České republice jsou zastoupeni v kmenech houbovci, žahavci, ploštěnci, pásnice, vírníci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, chapadlovci a strunatci. Ze strunatců jsou pak vodní živočichové zastoupeni zejména v podmenu obratlovců, v případě živočichů žijících přímo ve vodě se jedná o třídu kruhoustých a ryb. Co se týče živočichů bezprostředně vázaných na vodní prostředí, jedná se o třídu obojživelníků, plazů, ptáků a savců.⁵³

Základní ochranu živočichů, kterou se dle § 2 ZOPK rozumí vymezená péče státu, fyzických i právnických osob, upravuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Obecnou druhovou ochranu živočichů zajišťuje ustanovení § 5 odst. 1 ZOPK, jímž jsou chráněny všechny druhy živočichů před zničením, poškozováním, sběrem či odchytem, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí. V případě, že jsou dané podmínky porušeny, je orgán ochrany přírody a krajiny oprávněn rušivou činností omezit stanovením závazných podmínek, a to buď rozhodnutím, nebo opatřením obecné povahy.⁵⁴ V této souvislosti nebude zmíněna ochrana volně žijících ptáků dle § 5a ZOPK, jelikož při samotném koupání ve volné přírodě není úmyslem koupajících se osob rušit, poškozovat či usmrcovat tyto živočichy.

Zvláštní druhovou ochranu živočichů upravuje § 48 odst. 1 ZOPK, který stanovuje, že druhy živočichů, které jsou ohrožené, vzácné nebo vědecky či kulturně velmi významné, lze vyhlásit za zvláště chráněné. Dle stupně ohrožení se zvláště chráněné druhy dle § 48 odst. 2 ZOPK dělí na kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené. Seznam těchto živočichů včetně stupně ohrožení dle § 48 odst. 3 ZOPK stanoví příloha č. III. vyhlášky č. 395/1992 Sb.⁵⁵ U vodních živočichů uvedených v příloze je

⁵³ JELÍNEK, Jan a ZICHÁČEK, Vladimír. *Biologie pro gymnázia: (teoretická a praktická část)*. 8. vydání. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2005, s 91-140. ISBN 80-7182-177-2.

⁵⁴ PRŮCHOVÁ, Ivana. In: JANČÁŘOVÁ 2015, op. cit., s. 249

⁵⁵ Vyhláška ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

v souladu s § 50 odst. 2 ZOPK zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Současně jsou dle § 50 odst. 1 ZOPK chráněna také jejich přirozená či umělá sídla a biotopy.

Ochranou vodních živočichů, konkrétně ryb, se rovněž zabývá ustanovení § 35 VZ upravující podporu života ryb. V souladu s § 35 odst. 1 VZ stanoví nařízení 71/2003 Sb.⁵⁶ ukazatele a hodnoty přípustného znečištění, způsob zjišťování a hodnocení stavu jakosti a program snížení znečištění k dosažení hodnot přípustného znečištění. Toto se týká povrchových vod, které jsou nebo se mají stát trvale vhodnými pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů. Tyto povrchové vody se rozdělují na vody lososové a kaprové. Dané ustanovení vychází, z již neúčinné směrnice, Evropského parlamentu a Rady 2006/44/ES ze dne 6. září 2006 o jakosti sladkých vod vyžadujících ochranu nebo zlepšení pro podporu života ryb. Tato směrnice je nyní nahrazena rámcovou směrnicí 2000/60/ES.

Při koupání ve volné přírodě může nejčastěji docházet k rušení vodních živočichů, což může negativně ovlivnit jejich kondici nebo rozmnožovací schopnosti. Stejně jako u ochrany vody budou negativní vlivy spojené s koupáním spíše jen okrajové.

Koupání ve volné přírodě však nepředstavuje jen vlivy negativní. V roce 2016 byla publikována studie, která naopak uvádí, že je koupání ve volné přírodě v určitých případech pro vodní živočichy prospěšné. Tato studie vychází z vědeckého výzkumu Jihočeské univerzity, Karlovy univerzity, Biologického centra Akademie věd ČR a sdružení Calla, která hodnotí koupání v pískovnách jako užitečné. Jedná se tak z toho důvodu, že při koupání dochází k narušování písečného povrchu, ve kterém nacházejí útočiště zvláště chráněné druhy vodních živočichů, ale také rostlin.⁵⁷

⁵⁶ Nařízení vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁷ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. *Koupání v pískovnách prospívá jejich biodiverzitě* [online]. Dostupné z: <https://www.jcu.cz/o-univerzite/aktuality/koupani-v-piskovnach-prospiva-jejich-biodiverzite> [cit. 7. 3. 2020].

5 Koupání ve volné přírodě

Zastřešujícím mezinárodním dokumentem koncepční povahy upravující mimo jiné hygienické aspekty koupání ve volné přírodě je Protokol o vodě a zdraví. „Ten byl přijat roku 1999 na Třetí ministerské konferenci o životním prostředí a zdraví v Londýně a jeho cílem je podpořit ochranu lidského zdraví a duševní pohody, individuálně i kolektivně, v rámci trvale udržitelného rozvoje, a to prostřednictvím zlepšeného hospodaření s vodou, včetně ochrany vodních ekosystémů, ochrany jakosti a množství vody a kontrolou a potlačováním chorob souvisejících s vodou.“⁵⁸

Vnitrostátní právní úprava koupání ve volné přírodě vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS (dále jen „směrnice 2006/7/ES“). Tato regulace byla následně implementována do vnitrostátního právního řádu, a to vodního zákona, zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOVZ“) a dalších prováděcích předpisů.

V souladu se zákonem o ochraně veřejného zdraví, který představuje základní pramen úpravy z hlediska hygienických požadavků na vodu, budou místa ke koupání ve volné přírodě rozdělena na:

1. **přírodní koupaliště**
2. **povrchové vody, kde nabízí služby osoba dle § 6d ZOVZ**
3. **další povrchové vody**, kde lze očekávat, že se v nich bude koupat velký počet fyzických osob (dále jen „další povrchová voda ke koupání“)
4. **ostatní povrchové vody**, které nejsou nijak monitorovány.

Dle uvedeného rozdělení mohou být místa ke koupání č. 1 – 3 zařazena do tzv. seznamu, který dle § 6g odst. 1 ZOVZ každoročně do 31. března sestavuje Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem zemědělství.

Do seznamu jsou zařazovány dle §6g odst. 1, písm. a) ZOVZ další povrchové vody, přírodní koupaliště na povrchových vodách, ve kterých

⁵⁸ DUDOVÁ, Jana. *Právo na ochranu veřejného zdraví: ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí*. Praha: Linde, 2011, s. 341. ISBN 978-80-7201-854-3.

KOUPÁNÍ VE VOLNÉ PŘÍRODĚ

nabízí službu koupání provozovatel podle § 6a, a povrchové vody využívané ke koupání podle § 6d, kde lze očekávat, že se v nich bude koupat velký počet fyzických osob a nebyl pro ně vydán příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví trvalý zákaz koupání. Pojem velký počet koupajících fyzických osob je definován dle čl. 2 odst. 4 směrnice 2006/7/ES, jímž se rozumí počet, který příslušný orgán považuje za velký při zohlednění zejména minulých trendů nebo infrastruktury či zařízení nebo jiných přijatých opatření na podporu koupání. Dle zákona o ochraně veřejného zdraví se velký počet fyzických osob posuzuje s ohledem na hustotu osídlení, infrastrukturu, lokální význam koupacího místa a opatření přijatá na podporu koupání. Součástí seznamu dle § 6g odst. 1, písm. c) v návaznosti na § 6g odst. 2 VZ je stanovení koupací sezóny jednotlivých přírodních koupališť, čímž se zpravidla rozumí období od 30. května do 1. září nebo období, během něhož lze očekávat velký počet koupajících se fyzických osob.

Tento seznam dle § 6g odst. 3 ZOVZ zpřístupňuje Ministerstvo zdravotnictví na dobu 10 kalendářních dnů na své úřední desce. Dále jej můžeme najít na úředních deskách krajských hygienických stanic a jejich územních pracovišť. Seznam upravený na základě vyhodnocení uplatněných připomínek veřejnosti uveřejní Ministerstvo zdravotnictví na úřední desce ve svém sídle, na úředních deskách v sídle krajských hygienických stanic a na Portálu veřejné správy. Ministerstvo životního prostředí předloží seznam vod ke koupání každoročně před zahájením koupací sezóny také Evropské komisi s uvedením důvodů jeho změn (pokud k nim došlo oproti předchozímu roku).

Pro vody využívané ke koupání, které jsou uvedeny v tomto seznamu, sestavují správci povodí ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem zdravotnictví, vodoprávními úřady a příslušnými hygienickými stanicemi dle § 34 odst. 1 VZ profily vod. Profilem povrchových vod využívaných ke koupání se dle vyhlášky č. 155/2011 Sb.⁵⁹ rozumí souhrn údajů ohledně fyzikálních, geografických a hydrologických charakteristik povrchových vod využívaných ke koupání a jiných povrchových vod v jejich povodí, které by mohly být příčinou znečištění. S ohledem na zvláštní ochranu těchto vod je regulováno vypouštění od-

⁵⁹ Vyhláška č. 155/2011 Sb., o profilech povrchových vod využívaných ke koupání

padních vod se stanovením programu jejich znečištění, který slouží k dosažení přípustných hodnot, které podrobně stanovuje nařízení č. 401/2015 Sb.⁶⁰

Pakliže tyto vody přestanou trvale nebo opakovaně odpovídat požadavkům na jakost vody pro koupání, uloží nebo přijme vodoprávní úřad k nápravě tohoto stavu odpovídající opatření, a to po projednání s orgány ochrany veřejného zdraví a správcem povodí.

5.1 Přírodní koupaliště

Přírodním koupalištěm se dle § 6 odst. 1, písm. a) ZOVZ rozumí:

1. stavba ke koupání, která se dále člení jako
 - a) stavba povolená k účelu koupání nebo nádrž ke koupání, v níž je voda ke koupání obměňována řízeným přítokem a odtokem pitné vody nebo trvalým přítokem a odtokem chemicky neupravované podzemní nebo povrchové vody, nebo
 - b) stavba povolená k účelu koupání vybavená systémem přírodního způsobu čištění vody
2. povrchová voda,

ve které nabízí službu koupání provozovatel. Provozovatelem je jednak osoba, která tak činí za účelem dosažení zisku, jednak osoba, která službu poskytuje bezplatně v rámci veřejně prospěšné činnosti, jíž bude zpravidla obec.⁶¹

Lze však koupaliště, dle § 6 odst. 1, písm. a) ZOVZ, které bylo vytvořeno lidskou činností, skutečně označit jako přírodní?⁶² Opakem přírodního koupaliště by mělo být koupaliště umělé, které je dle § 6 odst. 2, písm. b) ZOVZ definováno jako plavecký bazén, koupelový bazén, bazén pro kojence a batolata, brouzdaliště. Bazén lze v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů rovněž definovat jako stavbu určenou

⁶⁰ Nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech

⁶¹ DUDOVÁ, Jana. In: PRŮCHOVÁ, Ivana; HANÁK, Jakub a kol., op. cit., s. 174

⁶² Srovnej § 2 odst. 6 VZ

ke koupání, přičemž například brouzdaliště je dle § 2 odst. 1, písm. i) vyhlášky č. 238/2011 Sb.⁶³ definováno jako nádrž s největší hloubkou vody ke koupání 40 cm. Současně není vyloučeno, že bude bazén vybudován v přírodě, nicméně bude právně vymezen jako umělé koupaliště. Lze tedy shrnout, že přírodní i umělé koupaliště lze legislativně definovat jako stavbu určenou k účelu koupání. Co je tedy považováno za kritérium rozlišující umělá a přírodní koupaliště?

Dle odborného komentáře k zákonu o ochraně veřejného zdraví je rozdíl stanoven v tom, že „vodu v umělém koupališti lze upravovat tak, aby byly dodrženy hygienické limity ukazatelů jakosti vody, ale v přírodním koupališti vodu upravovat nelze nebo jen výjimečně.“⁶⁴ U staveb ke koupání ve smyslu přírodního koupaliště, kde je voda čištěna přírodním systémem nebo obměňována trvalým přítokem a odtokem chemicky neupravované podzemní nebo povrchové vody, by se s uvedeným dalo souhlasit. Nicméně stavba ke koupání, v níž je voda obměňována řízeným přítokem a odtokem pitné vody, která dle § 3 odst. 1 ZOVZ však upravena být může, uvedené kritérium nenaplnuje. De lege ferenda by tak bylo vhodné přírodní koupaliště lépe vymežit, například jako útvar povrchové vody, přírodní či umělý, ve kterém nabízí službu koupání provozovatel a ve kterém je voda obměňována chemicky neupravenou vodou nebo čištěna přírodním systémem bez další možnosti její úpravy.

5.1.1 Vybavení přírodního koupaliště

V souladu s § 6c odst. 1, písm. e), f) ZOVZ je provozovatel povinen splnit hygienické požadavky pro členění, vybavení, provoz přírodního koupaliště a současně vypracuje provozní řád, ve kterém uvede své identifikační údaje, umístění přírodního koupaliště, popis míst odběru vzorků vody a další.

Na základě § 6c odst. 2 ZOVZ v návaznosti na § 3, 13 vyhlášky č. 238/2011 Sb. musí prostor přírodního koupaliště zaručovat podmínky pro odvodnění a odkanalizování, musí být vybaveno snadno dostupnými

⁶³ Vyhláška č. 238/2011 Sb., o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ KRÝSA, Ivo a KRÝSOVÁ, Zdena. *Zákon o ochraně veřejného zdraví. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, s. 30. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-070-8.

záchody (tam, kde nelze zajistit tekoucí vodu, je možno instalovat chemický záchod), nádobami na odpad a v době koupací sezóny musí být každý den před zahájením nebo po skončení provozu proveden úklid všech prostor. Fakultativně může být koupaliště vybaveno převlékacími kabinkami a sprchami.

5.1.2 Monitorování jakosti vody

Provozovatel přírodního koupaliště je dle § 6a odst. 1 ZOVZ povinen zajistit, aby koupající se fyzické osoby nebyly vystaveny zdravotním rizikům plynoucím ze znečištění vody ke koupání. Ke splnění této povinnosti je obecně dle § 6a odst. 1, písm. b) ZOVZ provozovatel přírodního koupaliště povinen monitorovat jakost vody zajištěním laboratorní a vizuální kontroly. Tu může na náklady provozovatele provést v souladu s § 6c odst. 1, písm. a) ZOVZ pouze držitel autorizace ve smyslu § 83c ZOVZ, a to na základě pravidel uvedených ve vyhlášce č. 238/2011 Sb.

Tento prováděcí předpis z hlediska zkoumané problematiky upravuje bližší podmínky a pravidla pro monitorování a) přírodního koupaliště provozovaného na povrchových vodách, b) další povrchové vody ke koupání, c) vodní plochy ke koupání vzniklé těžební činností, d) nádrže ke koupání a e) stavby povolené k účelu koupání vybavené systémem přírodního čištění vody ke koupání. Uvedené úpravě lze vytknout, že nepracuje se shodnými pojmy jako zákon o ochraně veřejného zdraví, ze kterého má vycházet.

V přírodním koupališti typu povrchové vody, kde nabízí službu provozovatel, je v souladu s § 8 vyhlášky vypracován monitorovací kalendář, ve kterém jsou stanovena data jednotlivých odběrů a zkoumaných ukazatelů. Jednotlivé odběry, v nichž jsou zkoumány mikrobiologické ukazatele a v nichž probíhá vizuální kontrola, jsou dle § 8 odst. 1, písm. b), c) vyhlášky č. 238/2011 Sb. rovnoměrně rozloženy po dobu koupací sezóny, přičemž rozmezí mezi jednotlivými odběry činí maximálně 28 dnů. V případě, že je však v určité lokalitě odůvodněné očekávat rozmnožení sinic, jsou tyto odběry prováděny nejméně každých 14 dnů. Výsledky jednotlivých kontrol ve formě protokolu jsou předávány v souladu s § 6c odst. 1, písm. d) ZOVZ a § 4 odst. 2 vyhlášky č. 238/2011 Sb. krajské hygienické stanici. Konkrétní pravidla pro odběr vzorků, jejich skladování, vizuální kontrolu a pravidla pro sledování sinic jsou stanovena § 4-7, přílohou č. 1, 2, 4, 5 vyhlášky č. 238/2011 Sb. a českými státními normami. V případě, kdy je tento typ koupaliště uveden rovněž v seznamu

ve smyslu § 6g odst. 1 ZOVZ, stanovuje monitorovací kalendář krajská hygienická stanice dle § 82a odst. 1 ZOVZ.

U přírodního koupaliště typu stavby ke koupání jsou pravidla pro monitorování vody odlišná. Dle § 14, 15 a přílohy č. 7 vyhlášky č. 238/2011 Sb., je zejména kontrolován samotný zdroj vody pro mikrobiologické ukazatele jednou měsíčně. Současně se kontroluje i voda v koupališti rovněž pro mikrobiologické ukazatele, a to jednou za 14 dní. Vzhledem k požadavkům na jakost samotného zdroje „*není voda v tomto typu koupaliště bohatá na živiny*“⁶⁵, a tudíž není nutné stanovovat podmínky pro sledování sinic.

5.1.3 Informování veřejnosti

Jsou-li překročeny hygienické limity a dojde-li ke znečištění vody ke koupání, je provozovatel přírodního koupaliště dle § 6b odst. 1 ZOVZ povinen informovat o této skutečnosti veřejnost, a to po celou dobu trvání znečištění. Informace musí být umístěna na všech pokladnách u vstupu na koupaliště, a pokud zde nejsou, v blízkosti koupaliště na viditelném místě. Tato informace musí být rovněž snadno čitelná, v nesmazatelné formě a nesmí obsahovat jiné údaje než údaje týkající se znečištění vody. Současně je v takovém případě provozovatel povinen dle § 6b odst. 4 ZOVZ tuto skutečnost bezodkladně oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Uvedené ustanovení tak zajišťuje ochranu koupajících před nepříznivou jakostí vody ke koupání.

Obecné informování veřejnosti ohledně jakosti vody, která nemusí být nutně znečištěna, náleží na základě § 6a odst. 6 ZOVZ v návaznosti na § 12 a přílohu č. 3 a 6 vyhlášky č. 238/2011 Sb. provozovateli přírodního koupaliště typu povrchové vody. Prováděcí úpravě lze vytknout, že se v tomto případě informování veřejnosti omezuje pouze na přírodní koupaliště provozované na povrchových vodách, a nikoliv na stavby ke koupání.

Veřejnost je o jakosti vody ke koupání informována na snadno dostupném místě v blízkosti místa ke koupání, kde je uvedena aktuální klasifikace vody dle přílohy č. 3 vyhlášky č. 238/2011 Sb., dále případně oznámení o krátkodobém znečištění nebo zákazu koupání. Současně je

⁶⁵ Hygienická stanice hlavního města Prahy [online]. Dostupné z: http://www.hyg-praha.cz/dokumenty/prazsti-co-je-to-koupani-v-biotopu---vysvetluji-hygienici-3126_3126_159_1.html [cit. 6. 3. 2020].

uvedené zveřejněno způsobem umožňující dálkový přístup, kde jsou dále k dispozici údaje o seznamu vod ke koupání a výsledky souhrnného hodnocení jakosti vod dle § 11 a přílohy č. 6 vyhlášky.

Pakliže je přírodní koupaliště typu povrchové vody, kde nabízí službu provozovatel, rovněž uvedeno v seznamu ve smyslu § 6g odst. 1 ZOVZ, krajská hygienická stanice v souladu s § 82a odst. 1 ZOVZ informuje veřejnost na svých internetových stránkách o jakosti vody v tomto koupališti. Mimo jakost vody lokalit uvedených v seznamu krajské hygienické stanice rovněž zveřejňují monitorovací kalendář, průběžné výsledky provozních kontrol v dané koupací sezóně a také další doplňující informace, které souvisí s koupáním ve volné přírodě.

Dále jsou krajské hygienické stanice oprávněny dle § 100e ZOVZ informovat veřejnost o závěrech státního zdravotního dozoru nad koupališti včetně výsledků měření nebo vyšetření, a to v rozsahu uvedení totožnosti kontrolované osoby, stavu kontrolovaného objektu, povaze případného rizika, přijatých nápravných opatření a dalších informací nezbytných k ochraně veřejného zdraví. Současně jsou krajské hygienické stanice oprávněny v souvislosti s informováním veřejnosti o jakosti vody v koupalištích zveřejňovat i výsledky provozních kontrol, které provádí na náklady provozovatele přírodního koupaliště.

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR také provozuje dálkově přístupnou mapovou aplikaci Koupací vody, koupacích míst uvedených v seznamu. Tato aplikace a rozsáhlé informování veřejnosti ze strany krajských hygienických stanic, tak představují základní zajištění bezpečnosti osob vzhledem k hygienickým požadavkům na jakost vody.

5.2 Povrchové vody, kde nabízí služby osoba dle §6d ZOVZ

Odpovědnost za monitorování jakosti však nenese pouze provozovatel přírodního koupaliště, který nabízí službu koupání, ale mohou to být také další osoby, ač neposkytují přímo tuto službu. Jedná se o živnostníky ve smyslu zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů, kteří provozují tělovýchovné, sportovní zařízení nebo zařízení sloužící regeneraci nebo rekondici, poskytují tělovýchovné nebo sportovní služby. Dále se jedná o živnostníky provozující hostinskou činnost, v jejímž rámci jsou poskytovány ubytovací služby a současně v nabídce svých služeb spotřebiteli nebo v

reklamě výslovně nabízí možnost koupání nebo využívání povrchových vod. Na uvedené živnostníky dopadají níže uvedené povinnosti, pakliže dle § 6d ZOVZ výdělečnou činnost provozující ve stavbách nebo zařízeních, jež jsou na pozemcích využívaných ke koupání fyzických osob v souvislosti s povrchovými vodami.

V takovém případě mají tyto osoby povinnost dle § 6a odst. 1, písm. b) ZOVZ monitorovat jakost vody ke koupání zajištěním laboratorní kontroly ukazatelů znečištění, prováděním vizuální kontroly znečištění vody ke koupání makroskopickými řasami nebo odpady a hodnocením znečištění vody ke koupání z hlediska možného ovlivnění zdraví koupajících se fyzických osob. Jedná se tedy o tutéž povinnost ve stejném rozsahu, jako má provozovatel přírodního koupaliště. V podrobnostech ohledně monitorování jakosti vody se tedy odkazují na pododíl 5.1.2.

Tento typ místa ke koupání ve volné přírodě může být rovněž veden v seznamu dle § 6g odst. 1 ZOVZ v případě, že zde lze očekávat velký počet koupajících se fyzických osob nebo a současně pro něj nebyl vydán příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví trvalý zákaz koupání nebo trvalé varování před koupáním. V tomto případě krajská hygienická stanice pro takovou povrchovou vodu sestaví monitorovací kalendář dle § 82a odst. 1, písm. a) ZOVZ, ve kterém určí četnost odběrů vzorků vody, jejich rozložení na dobu koupací sezóny a místa odběru vzorků vody a současně sestaví soubor údajů o jakosti těchto vod, o nichž informuje veřejnost na svých internetových stránkách a také na informační tabuli umístěné v blízkosti koupacího místa. Odběr je dle § 82a odst. 2, písm. a) ZOVZ prováděn v místě, kde se očekává většina koupajících se osob, nebo kde se očekává největší riziko znečištění. Podrobná pravidla pro monitoring se s odkazem na pododíl 5.1.2 řídí vyhláškou č. 238/2011 Sb.

Pakliže by došlo ke znečištění této vody, je živnostník v souladu s § 6b odst. 1 ZOVZ povinen informovat o této skutečnosti veřejnost, a to po celou dobu trvání znečištění v blízkosti povrchové vody.

5.3 Další povrchové vody ke koupání

Určitou jistotu s ohledem na hygienickou nezávadnost pro koupající se představují ve smyslu § 6g odst. 1, písm. a) ZVOZ další povrchové vody, u kterých lze očekávat, že se v nich bude koupat velký počet fyzických

osob, nebyl pro ně vydán příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví trvalý zákaz a současně jsou uvedeny v seznamu dle § 6g odst. 1 ZVOZ.

V takovém případě má krajská hygienická stanice povinnost dle § 6a odst. 1, písm. b) ZOVZ monitorovat jakost vody ke koupání zajištěním laboratorní kontroly ukazatelů znečištění, prováděním vizuální kontroly znečištění vody ke koupání makroskopickými řasami nebo odpady a hodnocením znečištění vody ke koupání z hlediska možného ovlivnění zdraví koupajících se fyzických osob. Kontrola je v souladu s § 82a odst. 1, písm. a) ZOVZ prováděna na základě pravidel monitorování jakosti povrchových vod dle monitorovacího kalendáře, kde je určena četnost odběrů vzorků vody, jejich rozložení na dobu koupací sezóny a místa odběru vzorků vody. Odběr je dle § 82a odst. 2, písm. a) ZOVZ prováděn v místě, kde se očekává většina koupajících se osob, nebo kde se očekává největší riziko znečištění. Podrobná pravidla pro monitoring se s odkazem na pododdíl 5.1.2 řídí vyhláškou 238/2011 Sb.

Dle výsledků kontroly krajská hygienická stanice sestaví soubor údajů o jakosti těchto vod, o nichž informuje veřejnost na svých internetových stránkách a také na informační tabuli umístěné v blízkosti koupacího místa. S ohledem na uvedené jsou takto kontrolovaná místa pro koupající se osoby hygienicky bezpečná, pakliže se řídí informacemi o jakosti těchto vod, které jim uživatelsky příznivým a přehledným způsobem krajská hygienická stanice poskytuje.

5.4 Ostatní povrchové vody

Pro povrchové vody, které nejsou uvedeny v seznamu dle § 6g ZOVZ neplatí povinnosti monitorování její jakosti, a tudíž je koupání v ní (včetně možných nepříznivých důsledků pro zdraví a bezpečnost osob) prováděno dle § 6 odst. 1 VZ na vlastní nebezpečí. Jelikož o jakosti těchto vod není veřejnost informována, je na každém, aby posoudil, zda daná povrchová voda je vhodná ke koupání či nikoliv.

Dle Státního zdravotního ústavu však nepříznivá jakost vody není tím nejzávažnějším nebezpečím, které při koupání ve volné přírodě hrozí. Mezi nejčastější a také nejzávažnější riziko patří utonutí a vážné úrazy.⁶⁶

⁶⁶ Informační systém Státního zdravotního ústavu. *Utonutí a úrazy* [online]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koupani-ve-volne-prirode/hrozici-nebezpeci-ve-vode> [cit. 28. 2. 2020].

V případě, kdy by topící se osobě neposkytnul jiný koupající či kolemjdoucí potřebnou pomoc, ač by tak mohl učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, dopustil by se dle § 150 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, trestného činu neposkytnutí pomoci, za jehož spáchání hrozí odnětí svobody až na dvě léta.

Dalším, ač ne tak závažným rizikem, je infekční onemocnění, které se může projevit střevními potížemi, horečkou nebo zánětem očí a uší. Tyto nemoci způsobují organismy, které pochází z odpadních vod, výkalů zvířat, hnojiv nebo z těl koupajících, přičemž jejich výskyt ve vodě není bez laboratorní kontroly viditelný. Nicméně se dá předpokládat, že se tyto organismy mohou objevit v rybnících s intenzivním chovem ryb a u vyústění odpadní vod nebo dešťové kanalizace.⁶⁷

Co je však na první pohled patrné a kde by koupající se měli rekreaci zvážít, je útvar povrchové vody, kde se vyskytují sinice a vodní květ. Jelikož sinice obsahují látky vyvolávající alergie, může koupající se následně trpět vyrážkou, zarudnutím očí či rýmou. Obtíže však mohou být i závažnější, a to ve formě lehké otravy spojené se střevními až jaterními problémy a bolestí hlavy.⁶⁸

5.5 Omezení, zákaz koupání ve volné přírodě

Právo každého obecně nakládat s povrchovými vodami (např. koupat se v nich) není absolutní a může být s ohledem na ochranu vody nebo zdraví koupajících se osob omezeno nebo i zakázáno. Současně při koupání ve volné přírodě obvykle koupající se vstupují na cizí pozemky a tím také mohou zasahovat do vlastnického práva dalších osob. V následující kapitole tak budou rozebrána případná omezení a zákazy vztahující se ke koupání samotnému a také ke vstupu na cizí pozemky.

⁶⁷ Informační systém Státního zdravotního ústavu. *Infekční onemocnění z přírodních koupacích vod* [online]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koupani-ve-volne-prirode/infekcni-onemocneni-1> [cit. 28. 2. 2020].

⁶⁸ Informační systém Státního zdravotního ústavu. *Sinice a koupání v přírodě* [online]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koupani-ve-volne-prirode/sinice-a-koupani-v-prirode> [cit. 28. 2. 2020].

5.5.1 Ochrana vody

V souladu se závěry pododdílu 3.1.1 může být koupání ve volné přírodě opatřením obecné povahy nebo rozhodnutím dle § 6 odst. 4 a § 105 odst. 1 VZ, omezeno, případně zakázáno, a to zejména v souvislosti s porušováním § 6 odst. 3 VZ. Jedná se tak o situace, kdy je vzhledem k ochraně vody samotné a s tím souvisejících veřejných zájmů na ochraně dalších složek životního prostředí obecné nakládání s povrchovými vodami upraveno.

Pakliže fyzická osoba nedodrží rozhodnutí nebo opatření obecné povahy, které je vydané za účelem úpravy, omezení nebo zákazu obecného nakládání s povrchovými vodami ve smyslu uvedeného ustanovení, dopustí se tím dle § 116 odst. 1, písm. a) VZ přestupku, za který lze uložit pokutu dle § 116 odst. 2, písm. a) VZ ve výši 20 000 Kč. Stejná úprava platí v souladu s § 125a odst. 1, písm. a) v návaznosti na § 125a odst. 2, písm. a) VZ pro právnické a podnikající fyzické osoby. Uvedené by se tak vztahovalo na provozovatele přírodních koupališť, kteří by dané omezení či zákaz nerespektovali.

Zvýšená ochrana vody je v souladu se závěry pododdílu 4.1.4 stanovena pro ochranná pásma vodních zdrojů. Do ochranného pásma I. stupně nelze v souladu s § 30 odst. 7 vstoupit, a tudíž je zde vyloučeno také koupání. Omezení či zákaz koupání může být dále s ohledem na ochranné pásmo II. stupně plošně stanoveno opatřením obecné povahy v souladu s § 30 odst. 8 a 10 VZ. Vodoprávní úřad jím může stanovit, jaké činnosti ohrožující či poškozující jakost vodního zdroje je zakázáno provádět. Touto činností může být bezesporu také koupání a související rekreace. Poruší-li fyzická osoba zákaz ve smyslu uvedeného ustanovení, spáchá tím dle § 116 odst. 1, písm. g) přestupek, za nějž mu dle § 116 odst. 2, písm. a) VZ hrozí sankce ve výši 20 000 Kč.

5.5.2 Ochrana života a zdraví

Ustanovením § 6 odst. 4 VZ, dle kterého je možné obecné nakládání s vodami omezit či zakázat, je explicitně stanoveno, že působnost jiných správních úřadů stanovit podmínky k užívání těchto vod ke koupání není tímto zákonem dotčena.

S ohledem na zásadu *lex specialis derogat generali* má působnost zakázat obecné nakládání s povrchovými vodami ve smyslu výše uvedeného, a to z důvodu bezpečnosti osob dle § 82a odst. 1, písm. c) ZOVZ

KOUPÁNÍ VE VOLNÉ PŘÍRODĚ

krajská hygienická stanice u povrchových vod, které jsou uvedeny v seznamu. Ta pak musí stanovit dočasný nebo trvalý zákaz, používání vody ke koupání, pokud se dozví o neočekávané situaci nebo je-li voda ke koupání znečištěna. Trvalý zákaz, který je dle § 82a odst. 2, písm. g) ZOVZ stanoven nejméně na jednu celou koupací sezónu, je dle odstavce 3 daného ustanovení vydán pouze tehdy, pokud v pěti po sobě následujících letech byla voda klasifikována jako nevyhovující nebo pokud je před skončením pětiletého období důvod se domnívat, že dosažení klasifikace vody jako přijatelné není proveditelné nebo by bylo nepřiměřeně nákladné.

Neočekávanou situací ve smyslu § 82a odst. 2, písm. c) ZOVZ se rozumí situace, která má nebo u níž se dá důvodně předpokládat, že bude mít nepříznivý dopad na jakost vody ke koupání nebo na zdraví koupajících se osob. Lze tedy shrnout, že je tak ve smyslu § 6 odst. 4 VZ v návaznosti na zákon o ochraně veřejného zdraví naplněn cíl ochrany veřejného zájmu na zdraví osob.

Věcná působnost krajské hygienické stanice při řízení jakosti vod ke koupání, na základě kterého stanovuje výše uvedený zákaz, je však de lege limitována na přírodní koupaliště na povrchových vodách, ve kterých nabízí službu koupání provozovatel podle § 6a ZOVZ, povrchových vodách využívaných ke koupání podle § 6d ZOVZ a dalších povrchových vodách ke koupání podle § 6g ZOVZ uvedených v seznamu.

Dle uvedeného tak krajská hygienická stanice může stanovit zákaz koupání pouze pro přírodní koupaliště na povrchových vodách, kde nabízí službu provozovatel, ale nikoliv pro stavbu ke koupání. Nicméně pravomoc zakázat koupání i v tomto typu přírodního koupaliště lze dovodit z ustanovení § 84 odst. 1. písm. g) ZOVZ, kdy mohou orgány veřejného zdraví při výkonu státního zdravotního dozoru zakázat používání vody, pokud je voda znečištěna.

Pakliže provozovatel přírodního koupaliště provozovaného na povrchových vodách nebo osoba uvedená v § 6d ZOVZ poruší dočasný nebo trvalý zákaz používání vody ke koupání, dopustí se tím přestupku dle § 92c odst. 6, písm. a) a odst. 7, písm. b) ZOVZ, za který jí hrozí pokuta do výše 200 000 Kč. V případě, že je zákaz stanoven pro přírodní koupaliště obecně a provozovatel tento zákaz poruší, dopustí se tím přestupku dle § 92c odst. 1, písm. b) a odst. 7, písm. a) ZOVZ, za který mu hrozí pokuta do výše 3 000 000 Kč. Projednání přestupku v obou případech dle § 82 odst. 2, písm. k) ZVOZ přísluší krajské hygienické stanici.

De lege ferenda by tak bylo vhodné vymezit působnost krajské hygienické stanice na úseku řízení jakosti vod ke koupání v přírodních koupalištích a dalších povrchových vodách uvedených v seznamu ve smyslu § 82a ZOVZ obecně pro přírodní koupaliště, a nikoliv jen pro jeho konkrétní typ, a sjednotit tak právní úpravu na tomto úseku do jednoho ustanovení včetně jednotné sankce.

5.5.3 Ochrana vlastnického práva

I když neodebraná voda není předmětem vlastnictví, pozemky na vodní plochu navazující a pozemky, které se nachází pod vodní hladinou, jimi jsou. Dle § 3 odst. 2 KatZ je jedním z druhů pozemků vodní plocha, což je dle prováděcí vyhlášky č. 357/2013 Sb.⁶⁹ pozemek, na němž je koryto vodního toku, vodní nádrž, močál, mokřad nebo bažina. Pozemky na vodní plochu navazující, kde dochází ke koupání ve volné přírodě, budou obvykle zařazeny ve smyslu § 3 odst. 2 KatZ mezi zemědělské pozemky, lesní pozemky, případně ostatní plochu.

Obecně lze říci, že pokud se v přírodě koupající se osoby zdržují na břehu nebo se sluní na travnaté ploše u vody, mohou tím zasáhnout do výkonu vlastnického práva jiné osoby. Vlastník se tudíž může dle § 1042 OZ domáhat ochrany negatorní žalobou proti každému, kdo neprávem do jeho vlastnického práva zasahuje nebo jej ruší jinak než tím, že mu věc zadržuje. Lze však stejný závěr aplikovat i na pozemky vodní plochy a konstatovat, že koupající se osoby zasahují do vlastnického práva vlastníka těchto pozemků?

Touto věcí se zabýval Nejvyšší soud v usnesení ze dne 21. 11. 2013, sp. zn. 22 Cdo 3152/2012. Vlastník pozemku evidovaného v katastru nemovitostí jako vodní plocha se domáhal u civilního soudu negatorní žalobou zdržení se vstupu na tento pozemek, včetně koupání a bruslení.

Soud prvního a druhého stupně žalobu nesprávně vyhodnotil jako návrh k regulaci práva obecného nakládání s povrchovými vodami, o kterém má rozhodnout podle § 6 odst. 4 VZ vodoprávní úřad a věc mu postoupil k projednání a rozhodnutí.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal žalobce dovolání, které Nejvyšší soud vyhodnotil jako přípustné. Soud se v meritum věci zabýval tím, zda měly soudy nižších stupňů pravomoc a současně povinnost roz-

⁶⁹ Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška)

hodnout o této žalobě. Nejvyšší soud k danému vádí, že „v souladu s uplatněním dispoziční zásady je vymezení předmětu řízení věcí žalobce; žádá-li ochranu vlastnického práva, pak – jestliže zákon výslovně nesvěřuje ochranu vlastnického práva v konkrétním případě jinému orgánu – je soud povinen o žalobě věcně rozhodnout, i když výsledku sledovaného žalobcem by bylo možno dosáhnout i ve správním řízení.“ „Dovolací soud opětovně vyslovil, že ochrana práva obecného užívání pozemních komunikací přísluší správním orgánům. V pravomoci soudu je však rozhodovat o ochraně vlastnického práva, pokud není výslovně svěřena jinému orgánu. Je tedy nutno rozlišovat případ, kdy soud by měl podle žaloby ve výroku rozhodnout o ochraně práva osobního užívání pozemní komunikace, od případu, kdy soud rozhoduje o právu vlastníka na ochranu vlastnického práva (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 11. 2008, sp. zn. 22 Cdo 4777/2007, Soubor č. C 4777). Dle uvedeného tak byla rozhodnutí soudů nižších stupňů zrušena a věc byla k dalšímu řízení vrácena soudu prvního stupně.

Nejvyšší soud však současně konstatoval, že „vlastnická žaloba nemůže být úspěšná proti tomu, kdo do práva vlastníka zasahuje na základě svého práva, které může být právem věcným (věcné břemeno, právo zastavní a zadržovací), právem obligačním (například právo nájemní) anebo může vyplývat ze zákona (například právo obecného užívání, tzv. legální věcná břemena) nebo úředního rozhodnutí. V této souvislosti se hovoří o tzv. námitkách proti vlastnickým žalobám. Jde-li o námitku proti vlastnické žalobě vyplývající z veřejnoprávních vztahů, posoudí ji soud jako předběžnou otázku. Tak je tomu i v případě, že v řízení o negatorní žalobě, kterou se žalobce brání proti přecházení přes jeho pozemek, žalovaný vznese námitku, že přes pozemek přechází na základě práva obecného užívání pozemní komunikace (opět viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 11. 2008, sp. zn. 22 Cdo 4777/2007, Soubor č. C 4777). „Je tak otázkou, nakolik je žaloba důvodná a soud musí zvážit, zda užíváním vodní hladiny žalovaní vůbec do vlastnického práva k pozemku zasahují (viz např. § 3 odst. 1 vodního zákona) a v případě, že by dospěl ke kladnému závěru, zda tak činí na základě práva obecného nakládání s povrchovými vodami; podle výsledku této úvahy o žalobě věcně rozhodne.“

Účinné rozhodnutí ve věci se mi bohužel nepodařilo dohledat, nicméně v souladu s výše uvedeným, zejména s právním názorem Nejvyššího soudu, kterým jsou soudy nižšího stupně dle § 243g odst. 1 v návaznosti na § 226 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve

znění pozdějších předpisů, vázány,⁷⁰ je pravděpodobné, že negatorní žaloba na zdržení se vstupu na pozemek evidovaný v katastru nemovitostí jako vodní plocha včetně koupání a bruslení byla zamítnuta.

Lze tak shrnout, že samotným koupáním ve volné přírodě, jehož právní úprava vychází z obecného nakládání s povrchovými vodami ve smyslu § 6 odst. 1 VZ, nedochází k rušení vlastnického práva k pozemku vodní plochy a současně ani nemůže dojít k jinému rušení vlastnického práva, jelikož voda samotná není jeho předmětem.

Závěry uvedeného usnesení lze aplikovat i na pozemky na vodní plochu navazující, přes které je nutné do vody za účelem koupání vstoupit v případě, kdy tak lze učinit na základě věcného, obligačního práva, úředního rozhodnutí nebo zákona. Na základě zákona tak lze vstupovat v souladu s § 19 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon) ve znění pozdějších předpisů, na lesní pozemek,⁷¹ v souladu s § 63 odst. 2, 3 ZOPK na pozemek ve vlastnictví či nájmu státu, obce nebo jiné právnické osoby, pokud tento pozemek zároveň není stavebním pozemkem, dvorem, zahradou, sadem, vinicí, chmelnicí a pozemkem určeným k faremnímu chovu zvířat a v souladu s § 19 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů na pozemek, který je určen jako pozemní komunikace. V souladu s uvedeným tak mají koupající se právo na výše uvedené pozemky vstoupit k účelu průchodu k vodnímu útvaru.

Je však nutné mít na paměti, že určité právo s sebou obvykle nese také povinnost. I když tedy koupající se mají v určitých případech na základě obecného užívání právo vstupovat na cizí pozemky a koupat se ve vodě, musí tak činit v souladu se základními principy ochrany životního prostředí, které jsou konkretizovány v jednotlivých složkových předpisech s cílem nenarušovat ekologickou stabilitu životního prostředí, ale také s ohledem na vlastnická práva vlastníku těchto pozemků.

⁷⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 37/03

⁷¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2011, sp. zn. 9 As 49/2011-59

6 Závěr teoretické části

Stěžejním cílem této práce byl rozbor právní úpravy vztahující se ke koupání ve volné přírodě v souvislosti s kvalitou vody z hlediska hygienických požadavků a zjištění, zda právní úprava poskytuje dostatečné záruky pro ochranu zdraví a života koupajících se osob.

Koupání ve volné přírodě hodnotím jako právně rozmanitou problematiku, kterou je nutné chápat v souvislosti s vědeckými metodami vztahujícími se k monitorování hygienické kvality vody. Právě povinnost kontrolovat jakost povrchových vod sloužících ke koupání je kritériem, dle kterého jsem rozčlenila vody ke koupání ve volné přírodě do čtyř kategorií. Jedná se o: I) přírodní koupaliště, II) povrchové vody, kde nabízí službu osoba dle § 6d ZOVZ, III) další povrchové vody ke koupání a IV) ostatní povrchové vody. Jednotlivé kategorie jsou však dále členěny, což způsobuje právní úpravu značně nepřehlednou.

Typově je děleno například přírodní koupaliště, které je zákonem složitě vymezeno. Zahrnuje totiž celkem tři kategorie, a to 1) stavbu povolenou k účelu koupání nebo nádrž ke koupání, v nichž je voda obměňována řízeným přítokem a odtokem pitné vody nebo trvalým přítokem a odtokem chemicky neupravované podzemní nebo povrchové vody, 2) stavbu povolenou k účelu koupání vybavenou systémem přírodního způsobu čištění vody ke koupání a 3) povrchovou vodu, ve které nabízí službu koupání provozovatel. Přírodní koupaliště typu 1) a 2) jsou však rovněž povrchovými vodami a kategorie koupaliště typu 3) se tak jeví jako nadbytečná.

Určitý nedostatek také vnímám v nepřesnosti vymezení pojmu přírodní koupaliště. Přírodní koupaliště kategorie 1) je totiž stavba s řízeným přítokem a odtokem pitné vody, která však může být v souladu se zněním zákona o ochraně veřejného zdraví chemicky upravována, jak je tomu obvyklé u koupališť umělých. De lege ferenda by tak bylo vhodné přesněji formulovat, co je odlišujícím kritériem přírodního a umělého koupaliště. Možný znak, který by přírodní koupaliště odlišil může být výskyt chemicky neupravené vody se současnou možností jejího čištění přírodním systémem.

Problematicky se také jeví omezená pravomoc krajské hygienické stanice na úseku řízení jakosti vod ke koupání, která se vztahuje pouze na přírodní koupaliště kategorie 3) a útvary povrchových vod sloužících ke koupání kategorie II) a III), které jsou uvedeny v seznamu dle §6g

ZOVZ. Do tohoto seznamu totiž mohou mít zapsány pouze tyto kategorie vod ke koupání a tím jsou vyloučena přírodní koupaliště kategorie 1) a 2). De lege ferenda by bylo vhodné přírodní koupaliště vymezit jednotně tak, aby bylo možné do výše uvedeného seznamu zařadit všechny jeho nynější kategorie a tím také rozšířit působnost krajské hygienické stanice. Výše uvedené kategorie navíc nerespektuje prováděcí právní úprava, která vymezuje vody ke koupání odlišnými pojmy, čímž je orientace v problematice o to více komplikovanější.

Velmi kladně však hodnotím systém informování veřejnosti o hygienické kvalitě vody. Veřejnost je uživatelsky příznivým způsobem, umožňující dálkový přístup, informována prostřednictvím informačního systému VODA, portálu Koupací vody a internetových stránek krajských hygienických stanic. Rozsáhle o možných rizicích při koupání ve volné přírodě také na svých internetových stránkách informuje Státní zdravotní ústav.

I když jsou vody využívané ke koupání dle zákona složitě uchopeny, je v souladu s výše uvedeným členěním hygienická kvalita vody monitorována v kategoriích I) až III), a tudíž je široce zajištěna ochrana veřejného zdraví koupajících se osob. Lze tak shrnout, že spolu s rozsáhlým informováním veřejnosti poskytuje právní úprava dostatečné záruky pro ochranu zdraví a života koupajících se osob.

Dalším cílem práce bylo posoudit, zda dochází při koupáním ve volné přírodě ke střetu veřejných zájmů na ochraně vody, vodních živočichů a soukromého zájmu na koupání ve volné přírodě.

V rámci ochrany vody se střet zájmů projevuje zejména u útvarů vod, které jsou zařazeny do ochranného pásma vodního zdroje. V případě ochranného pásma I. stupně je koupání úplně vyloučeno a u ochranného pásma II. stupně může být koupání vyloučeno opatřením obecné povahy. V souladu s uvedeným je tak patrné, že koupání ve volné přírodě může kvalitu vody negativně ovlivnit. S ohledem na ochranu vodního zdroje, který slouží k pitným účelům však veřejný zájem ten soukromý převyšuje a koupající se musí omezení či zákaz respektovat. Současně může vodoprávní úřad ve veřejném zájmu koupání i u jiných vodních útvarů omezit či zakázat, pakliže to vyžaduje určitý veřejný zájem na ochraně vod (např. při nedostatku vody). V souvislosti s ochranou vody a zkoumanou problematikou se tak jeví, že právní úprava poskytuje dostatečné nástroje právní regulace, které mohou negativním vlivům zamezit. Je však otázkou, nakolik jsou tyto omezení či zákazy dodržovány (jak například plyne z praktické části).

U vodních živočichů je nejmarkantnější ochrana zajištěna u zvláště chráněných druhů. Jelikož nemusí být na první pohled zřejmé, zda se v určitém prostředí využívaném ke koupání tyto živočichové nachází, nebudou si v řadě případů koupající se vědomi, že určitým způsobem zasahují do jejich ekosystémů. Tím by se mohla zdát právní úprava, která je stanovena administrativními nástroji regulace ve formě zákazů, jako nedostatečná. Nicméně na základě studie uvedené v oddíle 4. 2 je v určitých případech koupání ve volné přírodě vzhledem k ochraně vodních živočichů hodnoceno kladně a je tak patrné, že by tato činnost naopak mohla sloužit k zachování udržitelného rozvoje vodních živočichů.

Ve věci střetu soukromých zájmů na koupání a ochraně vlastnického práva je stěžejní judikatura Nejvyššího soudu, dle které je dovozeno, že koupáním není zasahováno do vlastnického práva k pozemku pod vodní plochou. Lze tak učinit závěr, že ke koupání ve volné přírodě není zapotřebí souhlasu vodoprávního úřadu ani vlastníka takového pozemku.

Koupání ve volné přírodě v České republice má dlouholetou tradici a představuje neodmyslitelnou část využití volného času zejména v letních obdobích. I když mohou být určité lokality z koupání ve volné přírodě vyloučeny vzhledem k ochraně vody nebo ochraně veřejného zdraví, stále mohou koupající se navštívit dostatečně velké množství míst, které lze ke koupání využít. Ještě pře několika lety by mohl být učiněn závěr, že je ve zkoumané oblasti zajištěn rozvoj sociálního a ekonomického aspektu vůči udržitelnému aspektu environmentálnímu, čímž je naplněn princip trvale udržitelného rozvoje. Otázkou však je, jakým směrem se koupání ve volné přírodě bude dále vyvíjet, pakliže bude sucho stále více sužovat, nejenom, Českou republiku.

Je proto výhledově možné, že koupání ve volné přírodě již trvale udržitelné nebude a koupající se budou nuceni více vyhledávat koupaliště umělá. Nejedná se však jen o trvale udržitelný rozvoj ve zkoumané oblasti, ale o trvale udržitelný rozvoj užívání vod vůbec. V souladu s čl. 7 Ústavy je tak třeba všemi možnými prostředky docílit toho, aby byla voda v krajině účinně zadržována a tím mimo jiné zajištěna budoucnost pro koupání ve volné přírodě.

7 Koupání ve volné přírodě v Ostrožské Nové Vsi

Ostrožská Nová Ves je obcí ve Zlínském kraji o rozloze 2606 ha a je tvořena ze dvou katastrálních území, a to Ostrožská Nová Ves a Chylice.⁷²

Přírodní dominantou obce jsou Novoveská štěrková jezera, která se rozprostírají na ploše těchto katastrů, katastrálního území města Uherský Ostroh a jsou situována dle vyhlášky č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí do dílčího povodí Moravy a národního povodí Dunaje. Jejich celková rozloha je cca 320 ha a pro svou průzračně modrou vodu jsou přezdívkou označovány jako „Slovácké moře“.⁷³

Tato vodní plocha vznikla zatopením území, na kterém probíhala od 50. let 20. století těžba štěrkopísku. Postupným nasypáním hrází pak vznikla čtyři oddělená jezera.⁷⁴

Právně zajímavý je charakter těchto vodních ploch, jelikož i když byla jezera de facto vytvořena uměle, z právního hlediska nejde ve smyslu § 55 VZ o vodní díla sloužící k akumulaci vod, a tudíž pro ně nebyla nikdy vydána příslušná povolení vodoprávního úřadu. Pro účely aplikace vodního zákona se tak jedná o útvary povrchových vod ve smyslu § 2 odst. 4 VZ.⁷⁵ To potvrzuje také výklad Ministerstva zemědělství, který uvádí, že „vody ve štěrkovištích vzniklé odkrytím vrstvy štěrkopísku jsou útvary povrchové vody, a tedy vždy vodami povrchovými ve smyslu § 2 odst. 1 VZ, případně vodami důlními dle § 40 odst. 1 zákona

⁷² ČOUPEK, Jiří a kol. *Ostrožská Nová Ves z dějin Nové Vsi a Chylic*, Ostrožská Nová Ves 2001, s. 5. ISBN: 80-238-8533-2.

⁷³ HOTAŘOVÁ, Věra. Slovácké moře, pravěké naleziště i léčivá voda. *Český rozhlas* [online]. Publikováno 16. 9. 2019 [cit. 8. 2. 2020]. Dostupné z: <https://zlin.rozhlas.cz/slovacke-more-praveke-naleziste-i-leciva-voda-ostrozska-nova-ves-nabizi-bohatou-8091421>.

⁷⁴ ČOUPEK, op. cit., s. 207

⁷⁵ Návrh opatření obecné povahy o stanovení změny ochranného pásma II. stupně vodního zdroje Ostrožská Nová Ves Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 29. 1. 2019, č. j. MUUH-SŽP/8311/2019/MichP

KOUPÁNÍ VE VOLNÉ PŘÍRODĚ V OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI

č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.⁷⁶

Na základě standardizace geologického názvosloví jsou Novoveská štěrková jezera označena jako: Vodárenské jezero – 85 ha, Čtverec – 35 ha, Chylecko – 195 ha a Koupaliště – 4 ha.⁷⁷

Již v počátcích těžby štěrkopísku, kdy rozloha jezer nedosahovala dnešní podoby, bylo vybudováno přírodní koupaliště. Místní rekreačně využívali i ostatní útvary povrchových vod a započala tak dlouholetá etapa koupání ve volné přírodě v Ostrožské Nové Vsi.⁷⁸

Rekreace v podobě koupání zde probíhala po celou dobu těžby, ač byl v dobývacím prostoru ev. č. 7 0297 stanoven zákaz koupání vzhledem k bezpečnosti a o ochraně života a zdraví. I když byla těžba v roce 2015 ukončena, je stále stanoven dobývací prostor, kde nyní probíhá dle rozhodnutí báňského úřadu likvidace důlních děl a lomů.⁷⁹

Po celou dobu těžební činnosti jsou tak jezera aktivně využívána ke koupání i přesto, že je zde vzhledem k dobývacímu prostoru koupání zakázáno. S ohledem na zkoumanou problematiku nebude aspekt těžební činnosti dále podrobně právně rozebírán.

Obec Ostrožská Nová Ves byla pro praktickou část vybrána, jelikož se zde nachází vodní plocha přírodního koupaliště, povrchové vody, kde se koupe velký počet fyzických osob a současně zde platí plošná ochrana vody. Právně se tak jedná o zajímavý rozbor střetu zájmů na veřejné ochraně vody a soukromé rekreační činnosti.

Pro účely praktické části byl rovněž vytvořen dotazník týkající se veřejného mínění ohledně kvality vody, její ochrany a koupání se ve volné přírodě v Ostrožské Nové Vsi, na kterou odpovědělo 200 respondentů, z toho 133 s bydlištěm v Ostrožské Nové Vsi a 67 s bydlištěm

⁷⁶ Výklad Ministerstva zemědělství č. 91 k vodnímu zákonu a souvisejícím právním předpisům ze dne 9. 5. 2011, č. j. 86864/2011-MZE. *Charakter vod ve štěrkovištích* [cit. 15. 2. 2020]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/117823/vyklad_VZ_c_91.pdf.

⁷⁷ Vyjádření Zeměměřického úřadu ze dne 12. 11. 2015, zn. ZÚ-04069/2015

⁷⁸ NEKUDA a kol. *Vlastivěda Moravská*, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 1982, s. 594

⁷⁹ Rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území krajů Jihomoravského a Zlínského o povolení a likvidace hlavních důlních děl a lomů výhradního ložiska štěrkopísku ze dne 4. 5. 2017, č. j. SBS 05618/2017/OBÚ-01/2

mimo Ostrožskou Novou Ves. Závěry dotazníku budou prezentovány v jednotlivých oddílech.⁸⁰

7.1 Ochrana vody

Plošná ochrana vod dle systematiky vodního zákona je v této oblasti stanovena dle § 28 VZ v návaznosti na nařízení vlády č. 85/1981 Sb.,⁸¹ chráněnou oblastí přirozené akumulace vod v Kvartéru řeky Moravy, dále jsou pro předmětná území stanovena dle § 30 VZ ochranná pásma vodních zdrojů I. a II. stupně, dle § 32 VZ v návaznosti na § 15 nařízení vlády č. 401/2015 Sb., se jedná o citlivou oblast a zároveň o zranitelnou oblast ve smyslu § 33 VZ v návaznosti na přílohu č. 1 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.,⁸² jak pro katastrální území Ostrožská Nová Ves, tak pro Chylice.

Z uvedené plošné ochrany vod jsou s ohledem na zkoumanou problematiku relevantní ochranná pásma vodního zdroje, dle kterých může být koupání zakázáno či omezeno. Ta byla vodoprávním úřadem na území Ostrožské Nové Vsi stanovena, jelikož je Vodárenské jezero zdrojem povrchové vody a v jeho bezprostřední blízkosti se současně nachází dva zdroje vod podzemních, a to hlubinný vrt HVN9 a prameniště v lokalitě Les Zápověď.⁸³

Tendence ochrany vodního zdroje se datují již k počátkům těžby, kdy byla dne 19. 11. 1970 a následně 11. 9. 1972 rozhodnutím tehdejšího

⁸⁰ Výsledky dotazníku dostupné: <https://docs.google.com/forms/d/1KPfB-P9L8xbB3kKaoiyc7Nn707pUj-hpDD-haODBJhY/edit#responses>

⁸¹ Nařízení vlády č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy

⁸² Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ Informační systém Ministerstva zemědělství. *eAGRI* [online]. Dostupné z: <http://ea-gri.cz/public/web/mze/voda/aplikace/zdroje-pitne-vody.html>, [cit. 7. 2. 2020].

vodohospodářského orgánu stanovena ochranná území – pásma hygienické ochrany vod.⁸⁴ Následný právní vývoj ochrany vodního zdroje z období roku 1985, 2004, 2005 a 2006 se mimo jiné vždy vypořádává s koupáním ve volné přírodě jako s aspektem, který může ovlivnit jakost a kvalitu vodního zdroje.

Dle účinných rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu je tak na území obce Ostrožská Nová Ves stanoveno ochranné pásmo vodního zdroje:

I. stupně – Vodárenské jezero, hlubinný vrt HVN9 a prameniště v lokalitě Les Zápověď

II. stupně – území č. 1 – Čtverec, území č. 2 – Chylecko, území č. 5 – Koupaliště.^{85,86}

Oprávněný odběratel povrchové a podzemní vody z vodního zdroje ve smyslu § 8 VZ – Slováké vodárny a kanalizace, a. s. (dále jen „SVAK“), k ochranným pásmům v dané lokalitě uvádí, že: „*ač jsou jezera povrchově oddělena, lze je považovat za jeden útvar vody, který je navzájem propojen, a tudíž kvalita vody v jednom jezeře může ovlivnit kvalitu v jezerech dalších.*“

Nicméně dle odborných studií SVAK dosahuje voda v jezerech mimořádné jakosti, a to především díky „*filtračnímu proudění podzemní vody horninovým prostředím kvartérními štěrkopískovými sedimenty. Jakost podzemní vody natékající do jezer je navíc charakteristická zvýšenou koncentrací železa, což představuje další příznivý aspekt pro kvalitu vody. Železo totiž v oxických podmínkách dokáže vyvázat v jezerech přítomný fosfor, a představuje tak významnou zábranu eutrofizace⁸⁷ vody v jezerech.*“

I když pravidla chování, která jsou stanovena k ochraně jakosti vodního zdroje, jak bude rozebráno níže, nejsou dodržována, nedochází pro-

⁸⁴ Rozhodnutí okresního národního výboru v Uherském Hradišti odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství o stanovení pásma hygienické ochrany vod ze dne 28. srpna 1985, č. j. Vod. 974/85

⁸⁵ Územní plán Ostrožská Nová Ves. Koordinační výkres [online]. Dostupné z: <https://www.onves.cz/%C3%BAzemn%C3%AD-pl%C3%A1n>, [cit. 7. 2. 2020].

⁸⁶ Pro přehlednost je přílohou této práce mapa uvedených jezer včetně vyznačených zdrojů podzemní vody a území ochranných pásem vodních zdrojů.

⁸⁷ Eutrofizace je proces obohacování vod o živiny, především o dusík a fosfor. Dostupné z: http://poradme.se/index.php/Eutrofizace_vody, [cit. 29. 2. 2020].

zatím ke zhoršení kvality vody. To však jen díky vlastnostem vody samotné, nikoliv díky postupu příslušných kontrolních orgánů a chování koupajících se osob. Právní ochrana vody se tak za nynějších podmínek jeví jako nedostatečná.

K opačnému závěru však dospěly výsledky dotazníku, dle kterého respondenti v 74,5 % považují nynější zajištění ochrany vody za dostatečné a v 5 % za nadměrné. Dalších 20,5 % respondentů považuje současnou ochranu vody za nedostatečnou. Domnívám se, že tento závěr může být ovlivněn dlouhotrvající vysokou kvalitou vody, na které se prozatím negativně nepodepsala rekreační činnost, a tudíž není na první pohled patrné, že by ochrana vody byla zajištěna nedostatečně nebo neúčinně. To také ostatně vyplývá i z dotazníku, kdy 45,5 % respondentů hodnotí vodu jako velmi čistou a 49,5 % jako čistou.

7.2 Koupaliště

Koupaliště v Ostrožské Nové Vsi s nynějším názvem Albatros (dříve Kámen) je dle Vodohospodářského informačního portálu Ministerstva zemědělství uvedeno jako koupací oblast situovaná v Povodí Moravy. Ve smyslu § 6 odst. 1, písm. a) ZOVZ se jedná o přírodní koupaliště, a proto pro něj platí podmínky uvedené v oddíle 6.1 této práce.

Tento útvar povrchové vody se nachází na území č. 5 ochranného pásma vodního zdroje II. stupně, které stanovil rozhodnutím o změně ochranného pásma vodního zdroje Městský úřad Uherské Hradiště, odbor životního prostředí, dne 16. 6. 2006, zn. ŽP – 22473/2006/Č. Na území č. 5 ochranného pásma vodního zdroje II. stupně platí dle § 30 odst. 10 VZ zákaz činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje a omezení výstavby. Účinnost tohoto opatření je prováděna zejména pravidelnou kontrolou kvality vody Vodárenského jezera.

Koupaliště je každoročně vedeno v seznamu přírodních koupališť a dalších povrchových vod ke koupání dle § 6g odst. 1 ZOVZ a výsledky monitorování kvality vody Koupaliště jsou prostřednictvím krajské hygienické stanice zveřejňovány dálkovým přístupem od roku 2006.⁸⁸ Kvalita vody byla až na jednu výjimku po celou dobu vyhodnocena jako

⁸⁸ Informační systém Ústavu zdravotnických informací a statistiky. *Koupací vody* [online]. Dostupné z: <http://www.koupacivody.cz/#>, [cit. 7. 2. 2020].

KOUPÁNÍ VE VOLNÉ PŘÍRODĚ V OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI

vhodná ke koupání, tedy nezávadná voda s nízkou pravděpodobností vzniku zdravotních problémů při vodní rekreaci s vyhovujícími smyslově postižitelnými vlastnostmi.⁸⁹

Sledování kvality vody provádí konkrétně Krajská hygienická stanice Zlínského kraje dle § 82a odst. 1 ZOVZ. Současně dle § 82a odst. 1, písm. a) ZOVZ nejpozději do 1. května kalendářního roku krajská hygienická stanice vydá monitorovací kalendář, ve kterém určí četnost odběrů vzorků vody, jejich rozložení na dobu koupací sezóny a místa odběru vzorků.

V minulém roce byly na Koupališti provedeny čtyři kontroly v měsíci červen, červenec, srpen, září pro ukazatele *escherichia coli*, intestinální enterokoky, vizuální kontroly, průhlednosti a vodního květu. Pro ukazatele sinice, chlorofyl-a a mikroskopický obraz nebyly kontroly stanoveny.⁹⁰ Odběr a vyhodnocování vzorků krajskou hygienickou stanicí je hrazeno provozovatelem a dle jeho vyjádření je jeden odběr zpoplatněn částkou ve výši cca 2 000 Kč bez DPH.

Jelikož je Koupaliště uvedeno v seznamu přírodních koupališť a dalších povrchových vod, je pro něj dle § 34 odst. 1 VZ sestaven správcem povodí, tedy Povodím Moravy, s. p. profil povrchové vody. Ten hodnotí Koupaliště bez dlouhodobého rizika pro koupající, ojedinělým a slabým výskytem sinic a souhrnné hodnocení monitoringu je stanoveno jako vyhovující. I když se voda z Koupaliště dostává podložím do ostatních jezer, nejsou přijata žádná ochranná opatření, jelikož nebyla voda v ostatních jezerech rekreační činností na Koupališti nikdy znečištěna.⁹¹

Ačkoliv je v současné době Koupaliště jediným místem v Ostrožské Nové Vsi, kde se lze legálně koupat ve volné přírodě, je obecně známé, že jej zdejší obyvatelé příliš nenavštěvují. Dle dotazníku sem zavítá pouze 9,77 % místních.

Přesto, že místní ke koupání preferují ostatní jezera, čítá dle vyjádření provozovatele průměrná návštěvnost v koupací sezóně na 20 000

⁸⁹ Krajská hygienická stanice Zlín. *Seznam přírodních koupališť na povrchových vodách pro rok 2019* [online]. Dostupné z: http://www.khszlin.cz/wcd/pages/extra-net/uvod/koupani-ve-volne-prirode/seznam_prir_koupal_a_vod_ke_koupani_2019.pdf, [cit. 8. 2. 2020].

⁹⁰ Opatření obecné povahy ve věci stanovení monitorovacího kalendáře ve Zlínském kraji pro rok 2019 ze dne 29. 4. 2019, č. j. KHSZL10830/2019.

⁹¹ Informační portál Ministerstva zemědělství. *eAGRI VODA* [online]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/128616/Koupaliste_Kamen.pdf, [cit. 8. 2. 2020].

osob. Dále také uvádí, že tento standart návštěvnosti si Koupaliště drží již po několik let a nevykazuje velké odchylky dle počasí. Součástí služeb, které provozovatel Koupaliště poskytuje je také ubytování, gastronomie a rybaření.⁹²

Koupaliště v Ostrožské Nové Vsi si tak stabilně drží v rámci Zlínského kraje prvenství v kvalitě vody i přes vysokou návštěvnost a narůstající letní teploty.

Vzhledem k dlouholetému fungování přírodního koupaliště a zejména díky kvalitě vody v Koupališti samotném je nepravděpodobné, že by rekreace na tomto území mohla ovlivnit jakost vodního zdroje. Koupaliště tak představuje významnou lokalitu pro rekreaci regionálního významu, která bude nepochybně hojně využívána i v budoucnu.

Závěrem tak lze shrnout, že Koupaliště nepředstavuje zdravotní riziko pro koupající se osoby a vzhledem ke vzdálenosti ani riziko ohrožení vodního zdroje.

7.3 Čtverec

Se Čtvercem (dříve označováno jako Kunovská tabule) je neodmyslitelně spojena tradice sportovního vyžití. Již v roce 1957 vznikl v Ostrožské Nové Vsi oddíl rychlostní kanoistiky, se kterým jsou historicky i současně spojeny velké sportovní úspěchy. Každoročně se na Čtverci konají kanoistické závody Slovácká 500 a Mistrovství Moravy v dračích lodích.⁹³

Pro tento útvar povrchové vody je rozhodnutím Městského úřadu Uherské Hradiště, odbor životního prostředí, ze dne 27. 6. 2005, zn. ŽP 1827-R/2005/Č o změně ochranného pásma vodního zdroje, stanoveno v rámci území č. 1 ochranné pásmo vodního zdroje II. stupně. Vodoprávní úřad v dané lokalitě stanovil, které činnosti dle § 30 odst. 10 VZ poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje nelze v tomto pásmu provádět. Jedná se o zákaz: výstavby, rozšiřování rekreace, používání plavidla s motorovým pohonem,

⁹² Internetové stránky Koupaliště Albatros [online]. Dostupné z: <http://www.albatros-onv.cz/index.html>, [cit. 8. 2. 2020].

⁹³ Internetové stránky Oddílu kanoistiky TJ Ostrožská Nová Ves, z. s. [online]. Dostupné z: <http://www.onv-canoe.cz/>, [cit. 8. 2. 2020].

koupání psů a dalších zvířat, chov domácích a hospodářských zvířat, vjíždění motorovými vozidly (mimo ty, které mají povolení od SVAK), přičemž stávající zařízení kanoistů bude udržováno a využíváno pro potřeby tohoto sportovního klubu.

Důvodem pro změnu ochranného pásma vodního zdroje II. stupně na tomto území je, dle uvedeného rozhodnutí, odtěžení nepropustných pokryvných vrstev, eventuální částečná zvodní spojitost s vodním zdrojem, a tedy jeho případná hydrogeologická zranitelnost.

V souladu s výše uvedeným rozhodnutím vodoprávní úřad stanovuje, že po zrušení dobývacího prostoru bude koupání povoleno, a to pouze u východního břehu. Vodoprávní úřad tak v budoucnu počítá s rekreací, která pouze nemá být rozšiřována.

Současně je nyní Čtverec územím, které je i přes oficiální zákaz koupání vzhledem k stávajícímu dobývacímu prostoru každoročně k účelům rekreace využíváno velkým počtem fyzických osob. S ohledem na zákaz koupání není tato lokalita uvedena v seznamu dle § 6g odst. 1 ZOVZ, i když by se mohlo jednat ve smyslu § 6g odst. 1, písm. a) ZOVZ o další povrchovou vodu, kde lze očekávat, že se v ní bude koupat velký počet fyzických osob.

Vzhledem k blízkosti parkoviště u Koupaliště a pohostinským službám je nejvíce využíván východní břeh Čtverce. I když je tento břeh po dobu koupací sezóny téměř zaplaven koupajícími, obecně jsou, ač v daleko menší míře, využívány ke koupání všechny břehy. Nejbližší k vodnímu zdroji se nachází jihozápadní břeh, který je od něj dle měření vzdálený cca 75 m.

Právě jihozápadní břeh, který se nachází nejbližší k vodnímu zdroji již od 80. let 20. století funguje jako nudistická pláž využívaná naturisty. Pozemek, který však naturisti využívali jako odpočinkovou pláž, byl ve vlastnictví státu, a proto byl naturistům vstup na tento pozemek zamezen. Naturisté byli nařčeni nejen z toho, že využívají cizí pozemek, ale i z koupání ve Vodárenském jezeře, kde je stanoveno ochranné pásmo vodního zdroje I. stupně.⁹⁴ Současně naturisté, na základě nájemní

⁹⁴ CHUDARA, Jaroslav. Nudisté plánují návrat k jezerům. *idobryden.cz*[online]. Dobry den s kurýrem, a. s. publikováno 13. 6. 2015 [cit. 29. 2. 2020]. ISSN 1213-1385. Dostupné z: <http://www.idobryden.cz/zpravy/nudiste-planuji-navrat-k-jezerum/1568a043-0ac6-11e5-98ea-005056ab0011/>

KOUPÁNÍ VE VOLNÉ PŘÍRODĚ V OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI

smlouvy z roku 2016 užívají pozemek pronajatý od obce Ostrožská Nová Ves.⁹⁵

I když je s ohledem na ochranu vodního zdroje zakázáno rozšiřování rekreace, je na základě stále narůstajícího vysokého počtu koupajících se v letní sezóně patrné, že k rozšiřování rekreace dochází. Jelikož je těžba ukončena domnívám se, že koupající se necítí případné riziko ohrožení zdraví a životů, a proto zdejší území využívají ke koupání, i přes všudypřítomné informační cedule viz Obrázek č. 1 a 2.

Tuto hypotézu potvrzuje také dotazník, ze které vyplývá, že místní v 88,72 % nevědí, že je zde koupání stále zakázáno. Současně se zde koupe 54,14 % místních a 70,15 % ostatních respondentů, přičemž 9 % všech respondentů se v této lokalitě koupe, i když vědí, že je zde koupání zakázáno.

Obrázek č. 1: Informační cedule společnosti Dobet, spol. s. r. o.

⁹⁵ Internetové stránky spolku naturistů Ostrožská Nová Ves [online]. Dostupné z: <https://snonv.webnode.cz/news/nove-misto/>, [cit. 29. 2. 2020].

7.4 Chylecko

Chylecko (dříve označováno jako Těžební jezero, Chylecká tabule) je svou rozlohou největším z Novoveských štěrkových jezer.

Rozhodnutím Městského úřadu Uherské Hradiště odbor životního prostředí o změně ochranného pásma vodního zdroje ze dne 16. 6. 2006, zn. ŽP 2247/2006/Č bylo stanoveno ochranné pásmo II. stupně pro území č. 2. Současně bylo dle § 30 odst. 10 VZ stanoveno, které činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje nelze v tomto pásmu provádět, přičemž se jedná o zákaz: výstavby, veškeré rekreace – zvláště koupání, potápění, dalších vodních sportů, koupání psů a dalších zvířat, používání plavidla, vyjma plavidel správce dobývacího prostoru a vjíždění motorovými vozidly. Explicitně povolenou činností je rybolov a provoz rybochovného zařízení Moravského rybářského svazu Kunovice na Rybářském poloostrově.

Současně je rozhodnutím stanoveno, že SVAK zajistí zpracování studie možného rekreačního využití dobývacího prostoru po ukončení těžby s prioritou zajištění ochrany vodního zdroje. Na základě studie pak bylo dle rozhodnutí předpokládáno, že po ukončení těžby bude Chylecko rekreačně, tedy včetně koupání, využíváno, a tudíž bude možné stanovený ochranný režim upravit.

Ochrana této lokality před nepříznivými vlivy je však klíčová pro samotnou ochranu I. stupně ochranného pásma vodního zdroje. Dle územního plánu obce Ostrožská Nová Ves, textová část č. I, str. 33 je uvedeno, že voda z Chyleckého jezera je přečerpávána do Vodárenského jezera. To potvrzuje také SVAK, který nad rámec uvádí, že: *„hráz mezi Chyleckem a Vodárenské jezero i okolní kvartérní kolektor jsou propustné a voda přes dno i stěny infiltruje právě do Vodárenského jezera. Obě jezera jsou navíc v severozápadní části dělící hráze propojena uzavíratelnou vodárenskou násoskou, kdy je v případě nedostatku vody ve Vodárenském jezeře do tohoto vodního zdroje pomocí násosky přečerpávána voda z Chylecka, na základě stanovených podmínek vodoprávního úřadu.“*

Ačkoliv je veškerá rekreace včetně koupání a vodních sportů dle výše uvedeného rozhodnutí v současné době v této lokalitě zakázána, každoročně sem během koupací sezony zavítá vysoký počet návštěvníků.

O tomto tvrzení svědčí také fakt, že na internetových stránkách www.google.com/maps/ je jezero označeno jako bezplatné přírodní koupaliště.⁹⁶ Vzhledem k tomu, že se jedná o jezero s největší rozlohou, jsou zde i přes zákaz provozovány také vodní sporty, zejména kiting.⁹⁷

Chylecko je také nejvíce navštěvované místo pro koupání ve volné přírodě, které využívají místní obyvatelé, a to v 85,71 % a v 58,21 % ostatní respondenti. Pouze 25,56 % místních se domnívá, že je zde koupání zakázáno a 18 % všech respondentů se zde koupe, i když ví, že je koupání zakázáno.

Závěrem tak lze shrnout, že koupání ve volné přírodě zde probíhá i přes jeho zákaz vzhledem k dobývacímu prostoru, ale také vzhledem k ochrannému pásmu vodního zdroje II. stupně. I zde jsou v okolí jezera umístěny výstražné cedule dobývací společnosti a SVAK s informací o ochranném pásmu vodního zdroje II. stupně. Zákazy ani zde nejsou dlouhodobě respektovány, a naopak se rozšiřuje nekoordinovaná a protiprávní rekreace.

Je však vhodné poukázat na fakt, že i když zde dochází k rekreační činnosti, a to již od počátků těžby štěrkopísku, koupání ve volné přírodě, neovlivnilo kvalitu vody Chylecka, ani kvalitu vody vodního zdroje. K tomu SVAK uvádí, že: *„Chylecko vzhledem k objemu vody reprezentuje prvek zpomalení přítoku potenciálně přítékajícího kontaminantu k Vodárenskému jezeru v řádu jednotek let a současně umožňuje jeho značné naředění, pokud se jedná o časově omezený zdroj. Z toho vyplývá zásadní poznatek, že jednorázové úniky kontaminantů je schopno zdejší prostředí „vstřebat“ a likvidovat dříve, než by došlo k ohrožení vodního zdroje v místě jímání. Naproti tomu zásadní hrozbu představují trvalé úniky kontaminantů, které představují odpadní vody, splachové vody, velkoplošně aplikovaná hnojiva nebo látky na ochranu rostlin, a podobně.“*

⁹⁶ Internetová mapová aplikace Google [online]. Dostupné z: <https://www.google.com/maps/place/687+22+Otro%C5%BESk%C3%A1+Nov%C3%A1+Ves/@49.0081572,17.4124889,15z/data=!4m5!3m4!1s0x47133e25e72eea13:0x400af0f66159b20!8m2!3d49.004338!4d17.436327>, [cit. 8. 2. 2020].

⁹⁷ Internetové stránky Kitebornig.cz [online]. Dostupné z: <https://www.kiteboarding.cz/Magazin/Kite-clanky/Kiteboarding/Report-TEST-DAY-kiting-Ostrozka-Nova-Ves>, [cit. 8. 2. 2020].

KOUPÁNÍ VE VOLNÉ PŘÍRODĚ V OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI

Obrázek č. 2: Informační cedule společnosti Slovácké vodárny a kanalizace, a. s.

7.5 Vodárenské jezero

Vodárenské jezero bylo dle rozhodnutí Okresního národního výboru v Uherském Hradišti, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství, ze dne 14. srpna 1985 čj. vod. 235-A/20-1115/78 stanoveno provizorním zdrojem pro odběr vody.

Na základě rozhodnutí Okresního národního výboru v Uherském Hradišti, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství, o stanovení pásma hygienické ochrany vod (ochranné pásmo vodního zdroje) ze dne 28. srpna 1985 čj. vod. 974/85 bylo na této ploše stanoveno v tehdejší terminologii pásmo hygienické ochrany I. stupně. Současně byly tímto rozhodnutím stanoveny podmínky pro užívání tohoto území, a to tak, že platil zákaz: vstupu nepovolaným osobám, rekreace a tělovýchovně – sportovní činnosti, stavební činnosti, vjezdu motorových vozidel (vyjma vozidel vodohospodářských organizací, lesního závodu, kontrolních orgánů, báňského úřadu, těžební organizace, výkonu práva myslivosti), zemědělské činnosti a omezení výkonu rybářského práva. Závěrem tohoto rozhodnutí byla stanovena prioritní ochrana vodního zdroje

pro zásobování obyvatelstva, průmyslu a zemědělství. Součástí pásma hygienické ochrany I. stupně bylo rovněž prameniště v lese Zápověď.

Po téměř dvaceti letech bylo rozhodnutím Městského úřadu Uherské Hradiště, odbor životního prostředí, o změně ochranného pásma ze dne 9. 11. 2004, zn. ŽP 4903-R/2004/Č ochranné pásmo vodního zdroje I. stupně rozšířeno na vrt HVN9 a konkretizováno prameniště v lese Zápověď na vrtané studny S1-S9. Vodoprávní úřad rovněž v souladu s § 30 odst. 10 VZ stanovil, které činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje nelze v tomto pásmu provádět. Jedná se o zákaz: vstupu, koupání, koupání psů, potápění, provozování vodních sportů, těžby surovin a průzkumných prací, pěstování zahradní a polní plodiny, chování domácích a hospodářských zvířat, změna kultury na ornou půdu, hnojení a chemické ošetřování pozemků, chytání ryb mimo zvláštní povolení.

Ochranné pásmo vodního zdroje bylo pro toto území v souladu s § 30 odst. 1 VZ stanoveno k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemní i povrchové vody, která se využívá pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem vysoce převyšující 10 000 m³. Jelikož není jezero vodním dílem, a tudíž ani vodárenskou nádrží ve smyslu § 55 odst. 1, písm. a) VZ, je zdejší ochranné pásmo I. stupně stanoveno zbytkovou kategorií dle § 30 odst. 3, písm. e) VZ individuálně. To také potvrdil Městský úřad Uherské Hradiště, odbor životního prostředí, který vydal dne 7. května 2007, zn: ŽP 36726/2007/Č rozhodnutí v pochybnostech ve smyslu § 55 odst. 4 VZ o tom, že „vodárenské jezero, vodní zdroj, který vznikl zatopením vytěžených ploch po provedené těžbě štěrkopísku a který slouží jako zdroj pitné vody, není vodním dílem.“

Dle vyjádření SVAK je podzemním a povrchovým zdrojem zásobován skupinový vodovod Uherské Hradiště – Uherský Brod – Bojkovice, přičemž poměr odběru povrchového zdroje a podzemních zdrojů je 50/50 s celkovým povoleným maximální odběrem 300 l/s, a tedy 7.170.000 m³/rok.⁹⁸ Zdroj povrchové vody tak má v souladu s uvedeným strategickou a nenahraditelnou úlohu.

⁹⁸ Rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště odbor životního prostředí ze dne 4. 1. 2012, č. j. MUUH/OŽP/777/2012/16673/2011/Č pro odběr podzemní vody a rozhodnutí téhož vodoprávního úřadu ze dne 23. 6. 2004, č. j. ŽP 2700/04-B pro odběr povrchové vody

KOUPÁNÍ VE VOLNÉ PŘÍRODĚ V OSTROŽSKÉ NOVÉ VSI

V souladu s vyjádřením SVAK má „asi 50 % jezera hloubku kolem 5 m, přičemž zejména mělké části mají z důvodu osídlení vodní vegetací vysokou čistící schopnost. Vegetace je pak závislá na dostatečně osvětlené mělké zóně a s ní spojené nízké úrovni zákalu.“

Odebíraná voda je tak nyní velmi kvalitní a nemusí být dle vyjádření SVAK vynaloženy zvýšené náklady na její úpravu. Pakliže by se však kvalita vody zhoršovala, a tudíž by odběratel vody musel vodu upravovat složitějšími technologickými postupy, úměrně by se tím zvýšila také cena pitné vody. Koupající se osoby, které současně tuto pitnou vodu odebírají, by tak měla k ochraně vodního zdroje motivovat také ekonomická stránka věci.

Obecně se domnívám, že zákaz koupání ve Vodárenském jezeře je až na malé výjimky dodržován. Tuto hypotézu také potvrdil dotazník, ze kterého je patrné, že místní zde zákaz koupání respektují, jelikož ani jeden z respondentů s bydlištěm v Ostrožské Nové Vsi nevedl, že by se zde koupal a zdejšího zákazu koupání jsou si místí v 89,47 % vědomi.

Je tak ve veřejném, ale také soukromém zájmu obyvatelů nejen Ostrožské Nové Vsi, aby tento vodní zdroj byl nejenom právní regulací, chráněn.

7.6 Navrhovaná řešení

Vzhledem k tomu, že byla v roce 2015 těžba štěrkopísku ukončena, ač je prozatím stále stanoven dobývací prostor, budou v následujících pododílech představeny koncepty pro využití Novoveských štěrkopískových jezer.

7.6.1 Územní studie Zlínského kraje z roku 2015

Prvním navrhovaným řešením je Územní studie o využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku – Ostrožská jezera⁹⁹ zpracovaná Zlínským krajem. Cílem této studie bylo navrhnout koncepci budoucího uspořádání a využití území, stanovení podmínek rozvoje rekreace a přednostní ochrany vodního zdroje pitné vody.

⁹⁹ Územní studie "Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku – Ostrožská jezera" [online]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/uzemni-studie-vyuziti-ploch-uvolnenych-po-tezbe-sterkopisku-ostrozska-jezera-cl-3497.html>, [cit. 8. 2. 2020].

Studie zohledňuje koncepční problémy lokality, a tedy rekreace, vodárenství a ochranu přírody. Vše ovšem v návaznosti na s tímto spojenými problémy s dopravou, hygienou a rozvojem. Na základě koncepčních problémů byly vypracovány čtyři varianty využití území, a to varianta A – rozvojová, varianta B – konzervační, varianta C – ochranná a varianta D – návrh Městského úřadu Uherské Hradiště.

Varianta A počítá s maximálním rozvojem lokality a důrazem na rekreaci. Současné užívání útvarů povrchových vod ke koupání by tak bylo legalizováno. Dle odůvodnění předmětné územní studie (str. 10 – 11) jsou stávající plochy rekreace, které samovolně vznikly v dobývacím prostoru, legalizovány a stabilizovány, přičemž je navržena řada dalších ploch pro rekreaci hromadnou i individuální. Na základě uvedeného jsou stanoveny pláže pro koupání v přírodě na východním břehu Chylecka a jižním, východním a severním břehu Čtverce. Na uvedenou pláž na břehu Chylecka navazuje zastavitelná plocha, kde je umožněna výstavba hygienických zařízení. Místní obyvatelé dle dotazníku v 12,78 % vyjádřili s touto variantou souhlas, kdy dle možností uvedli, že jezera by měla být, co nejvíce využita pro účely rekreace (výstavba ubytovacích zařízení, kempů, apod.). Respondenti s bydlištěm mimo Ostrožskou Novou Ves s touto variantou souhlasí v 22,39 %.

Varianta B zachovává současný stav, kdy je legální možnost koupání ve volné přírodě stanovena pro Koupaliště a po zrušení dobývacího prostoru pro Čtverec. Územní studie předpokládá zachování současného stavu také mobilních chatek, vzhledem k jejich obtížnému odstranění, které budou napojeny na bezodtokové jímky.

Varianta C taktéž povoluje koupání na Koupališti a Čtverci. Nicméně oproti předchozí variantě mají být veškeré pevné i mobilní chatky odstraněny a pozemky přeměněny na plochy přírodního charakteru.

Varianta D představuje jakýsi kompromis mezi uvedenými variantami. Jakožto ostatní koncepty povoluje koupání na Koupališti a ohledně Čtverce připadá v úvahu rekreace v nepřilíš intenzivní formě. Varianta navrhuje za předpokladu odkanalizování ponechání chat na rybářském poloostrově a odstranění nelegálních staveb na východním břehu Chylecka.

Varianty byly následně podrobeny rozboru a hodnoceny na základě vlivů na udržitelný rozvoj území, přínosů cílovým skupinám, ekonomického hlediska, problémů k řešení v návrhu územní studie, vlivů na vybrané limity rozvoje území a rizik dalšího rozvoje.

Územní studie však představuje pouze nezávazný návrh na využití daného území a o možném koupání v dané lokalitě, s ohledem na ochranu vodního zdroje, může rozhodnout pouze vodoprávní úřad.

7.6.2 Návrh opatření obecné povahy o stanovení změny ochranného pásma II. stupně vodního zdroje Ostrožská Nová Ves

Příslušný vodoprávní úřad, a to Městský úřad Uherské Hradiště, odbor životního prostředí, č. j. MUUH-SŽP/311/2019/MichP, tak zpracoval dne 29. 1. 2019 návrh opatření obecné povahy o stanovení změny ochranného pásma II. stupně vodního zdroje.¹⁰⁰ Návrh byl vypracován na základě potřeby změny ochranného režimu, a to s ohledem na ukončení těžby štěrkopísku a zhotovení výše uvedené Územní studie. Nově jsou dle návrhu území ochranného pásma II. stupně rozčleněna na zóny č. 1 – vodní plochy Chylecka, Čtverce a jim navazujících příbřežních částí, zóna č. 2 – aktivní zóna záplavového území řeky Moravy, která se nachází severozápadně od Vodárenského jezera, zóna č. 3 – okrajová část ochranného pásma II. stupně zahrnující vzletovou dráhu Kunovského letiště a zóna č. 4 – jihovýchodní břeh Chylecka, bývalý těžební areál a Koupaliště.

Pro vodní plochy zóny č. 1 je v souladu s § 30 odst. 10 VZ stanoveno, které činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje nelze v tomto pásmu provádět. Jedná se o zákaz: umístování a provádění staveb včetně těch, které nesplňují kritéria pro stavby (hausbóty), zákaz rybníkářství (kromě stávajících rybníků a rybochovných zařízení Moravského rybářského svazu), používání motorových plavidel, vypouštění odpadních vod, přelétání letadel a vrtulníků, které aplikují přípravky na ochranu rostlin, v neposlední řadě zákaz manipulování s látkami, které by mohly ohrozit jakost povrchových a podzemních vod. Současně je omezeno konání organizovaných nebo hromadných akcí (veslařské, plavecké, rybářské závody), které lze konat na základě oznámení vodoprávnímu úřadu za souhlasu správce vodního zdroje.

¹⁰⁰ Archiv úřední desky obce Ostrožská Nová Ves [online]. Vyvěšeno 30. 1. 2018 [cit. 8. 2. 2020]. Dostupné z: https://www.onves.cz/files/uredni_deska/2019/01/8311-2019_Ostr._Nov%C3%A1_Ves%2C_SVK_a.s.%2C_ozn%C3%A1men%C3%AD_o_zve%C5%99ejn%C4%9Bn%C3%AD_n.pdf

Na souvisejících plochách přilehlých k vodní ploše rovněž platí zákaz: umístování a provádění staveb, i těch, které nesplňují kritéria pro stavbu (maringotky, karavany, přívěsy, suché záchody) a omezení konání hromadných akcí. Dále platí zákaz: stanování, vjezdu motorových vozidel a provádění terénních úprav. V rámci této zóny a odůvodnění návrhu má být v této lokalitě regulováno rekreační využití vodní plochy.

Vzhledem k rekreaci a koupání je dále významná zóna č. 4, kde je zakázáno umístování a provádění staveb nebo zařízení, které nesplňují kritéria stavby (maringotky, karavany apod.), s výjimkou: přístavby legálně existující stavby, veřejně prospěšné stavby a stavby veřejné dopravní infrastruktury, stravovací, sociální, servisní, ubytovací a jiné obdobné stavby sloužící k rekreačnímu využití. Dále je zakázána výstavba parkovišť nad 100 parkovacích míst a zákaz stání motorových vozidel mimo tato parkovací místa. Cílem regulace parkovacích míst je omezení rekreační činnosti a eliminace současné nekoordinované a živelně se rozrůstající rekreace.

Z návrhu je tak patrné, že by jím bylo koupání na Novoveských jezerech (vyjma Vodárenského jezera) povoleno. S tímto závěrem také vyslovili souhlas respondenti dotazníku, kteří jsou v 83,64 % názoru, že by měl být z hlediska koupání zachován současný faktický stav, tj. koupání na Čtverci, Chylecku a Koupališti.

Aktuálně však není jasné, jakým směrem se bude využití tohoto území ubírat, jelikož dle vyjádření vodoprávního úřadu v Uherském Hradišti Krajský úřad Zlínského kraje rozhodl o vyloučení všech úředních osob Městského úřadu Uherské Hradiště z projednávání tohoto návrhu, a to z důvodu jejich podjatosti. Současně se tak návrhem na změnu ochranného pásma zabývá Magistrát města Zlín, nicméně prozatím nejsou ve věci zveřejněny žádné konkrétní závěry.

8 Závěr praktické části

Podstatným problémem souvisejícím s koupáním, kterým se zabývá jak výše uvedený návrh opatření obecné povahy, tak územní studie, je zejména v minulosti probíhající neřízená výstavba pevných a mobilních chat. Tato problematika však vzhledem k rozsáhlosti a komplikovanosti právního rozboru nebude dále v souladu s cílem práce analyzována. Je ale nutno podotknout, že se nadále jedná o právně nedořešenou situaci a jak trefně označil bývalý starosta obce, Ing. Pavel Botek, o „*Pandořinu skříňku*“, která nebyla doposud uzavřena.¹⁰¹

Dle vyjádření starostky obce Ostrožská Nová Ves, Ing. Jaroslavy Bedřichové, je „*prvořadý veřejný zájem na ochraně vod vzhledem k umístění strategického zdroje pitné vody. Zároveň však uvádí, že nelze opomíjet dlouholetou tradici rekreace na Novoveských štěrkových jezerech, která do dnešního dne neovlivnila kvalitu a jakost vody vodního zdroje. Vhodným řešením tak není úplný zákaz rekreace, který není respektován, ale regulovaná rekreace s důrazem na ochranu vodního zdroje. Problematická jsou totiž ta území, kde je rekreace živelně šířena. Naopak vnímá, že vlastníci přilehlých pozemků, kteří je současně využívají k rekreaci, udržují tato místa čistá a respektují potřebu ochrany vody.*“

SVAK ke koupání ve volné přírodě v Ostrožské Nové Vsi uvádí, že „*cílem navrhovaných řešení by mělo být udržení stávající příznivé jakosti vody za současného využití tohoto území pro jeho zjevný potenciál k regulovanému rekreačnímu využití, a to za předpokladu eliminace nynějšího nekoordinovaného způsobu využití této lokality. Z výsledků zprávy Ostrožská Nová Ves (optimalizace ochrany vodního zdroje, 2. etapa, zpracovaná firmou FINGEO s.r.o. ve spolupráci s firmou PROGEO, s.r.o. a VODESTO s.r.o.) vyplývá, že současná plošná ochrana vodního zdroje jímacího území Ostrožská Nová Ves je nedostatečná, a bude tak nutno přistoupit ke zpřísnění a zpřesnění podmínek ochrany zdejšího vodního zdroje využívaného pro veřejnou potřebu. Možnost koupání by měla být připuštěna jen se zásadním usměrněním na přírodní koupaliště s odpovídajícím provozním a*

¹⁰¹ FUKSOVÁ, Jana. Po konci těžby štěrkopísku zažívají slovácká jezera střet o nová pravidla. *iDNES.cz* [online]. MAFRA, publikováno 17. 6. 2016 [cit. 8. 2. 2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zlin/zpravy/v-ostrozske-nove-vsi-skoncila-tezba-sterkopisku.A160711_2258820_zlin-zpravy_ras

hygienickým zázemím, které by umožňovalo kvalitnější a bezpečnější realizaci hromadných rekreačních aktivit s pravidelným monitoringem kvality vody.“

Domnívám se, že nerespektování zákazu koupání ve volné přírodě v Ostrožské Nové Vsi a rozšiřování rekreace má více příčin. Jednak koupající v řadě případů vůbec neví, že je koupání v daných lokalitách vzhledem k ochraně vodního zdroje zakázáno, anebo tuto regulaci vědomě nerespektují. S tím také souvisí neúčinná až nulová vymahatelnost práva, která by motivovala rekreanty k dodržování stanovených zákazů. Bohužel se mi nepodařilo zjistit, zda a případně v jaké míře příslušné orgány ve věci porušení zákazu koupání, stanoveného podmínkami ochranného pásma vodního zdroje, sankcionují takto koupající se osoby. Nicméně v úvahu připadá spáchání přestupku fyzické osoby v souladu s § 116 odst. 1, písm. g) VZ, která poruší zákaz stanovený dle § 30 odst. 7, 8 VZ. Za uvedený přestupek může vodoprávní úřad nebo Česká inspekce životního prostředí uložit dle §125l odst. 4 VZ pokutu v souladu s § 116 odst. 2, písm. a) VZ do výše 20 000 Kč. Domnívám se však, že sankce ve formě pokuty, které by mohly koupající se motivovat k dodržování zákazu udělovány nejsou, a to z důvodu stále se zvyšujícího počtu rekreantů.

Vzhledem k počtu koupajících se osob a rozšiřování rekreace na jezerech Chylecko a Čtverec, kde platí zákaz koupání je patrné, že je nutné přijmout opatření a stanovit postupy, dle kterých buď bude dodržování zákazu účinně vymáháno, anebo bude vhodné koupání legalizovat. S variantou legalizace koupání také dle výše uvedeného souhlasí místní obyvatelé, kteří stojí o zachování nynějšího faktického stavu, tedy koupání na Chylecku, Čtverci a Koupališti. Pro zákaz koupání, který je nyní stanoven se vyslovilo 1,5 % místních.

V případě zrušení zákazu koupání by jezera Chylecko a Čtverec vzhledem k ochraně veřejného zdraví mohla spadat pod právní režim přírodního koupaliště ve smyslu § 6 odst. 1, písm. a) ZOVZ, za které by však musel přijmout odpovědnost provozovatel. Ten by zajistil základní vybavení, monitorování jakosti vody, informování veřejnosti apod. Jako druhá možnost se nabízí, že by se mohlo jednat o další povrchovou vodu ke koupání ve smyslu § 6g odst. 1, písm. a) ZOVZ, kde by krajská hygienická stanice informovala veřejnost o prováděné kontrole jakosti vody.

Z vyjádření SVAK, výsledků dotazníku a vlastního pozorování je patrné, že voda v jezerech je vysoké jakosti a nepředstavuje tak hygienické hrozby pro koupající se osoby. Prozatím tak není ohroženo veřejné zdraví ani kvalita vodního zdroje, nicméně tomu tak nemusí být napořád.

ZÁVĚR PRAKTICKÉ ČÁSTI

Projednávaný návrh opatření obecné povahy by měl vyslat jasný signál, jakým směrem se bude daná lokalita ubírat a s ní také odpovídající následné postupy příslušných orgánů.

I když by však byla zajištěna sebedokonalejší právní regulace dané lokality, právo samotné nezajistí její stoprocentní ochranu. Je tak nutná participace, součinnost a motivace každého k chování, které je nejen v souladu s právem, ale v souladu se základními environmentálními principy na zachování příznivého životního prostředí pro budoucí generace. Jelikož jsou to právě místní, kteří mohou výrazným způsobem ovlivnit ochranu zdejšího prostředí, a kteří si současně nejsou plně vědomi stanovené ochrany zdejších jezer, je na místě je o ní vhodným způsobem informovat, například při příležitosti vydání nyní projednávaného opatření obecné povahy o změně ochranného pásma vodního zdroje.

Použité zdroje

Monografie

1. Autorský kolektiv. *Školní slovník současné češtiny*. Brno: Lingea, 2012. ISBN 978-80-87471-59-3.
2. ČOUPEK, Jiří a kol. *Ostrožská Nová Ves z dějin Nové Vsi a Chylic*. Ostrožská Nová Ves 2001, ISBN: 80-238-8533-2.
3. DAMOHORSKÝ, Milan a kol. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. Právnícké učebnice. ISBN 978-80-7400-338-7.
4. DUDOVÁ, Jana. *Právo na ochranu veřejného zdraví: ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-854-3.
5. HORÁČEK, Zdeněk a kol. *Vodní zákon: s aktualizovaným podrobným komentářem po roce účinnosti nového občanského zákoníku k 15.3.2015*. III. vydání. Praha: Sondy, 2015. Paragrafy do kapsy. ISBN 978-80-86846-57-6.
6. JANČÁŘOVÁ, Ilona. *Mezinárodní smlouvy na ochranu životního prostředí – vybrané otázky*. Brno: Masarykova univerzita, 1997. Spisy Právnícké fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 80-210-1723-6.
7. JANČÁŘOVÁ, Ilona. *Mezinárodní smlouvy na ochranu životního prostředí - vybrané otázky*. Brno: Masarykova univerzita, 1997. Spisy Právnícké fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 80-210-1723-6.
8. JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: obecná část*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnícká fakulta, 2016. Edice Učebnice Právnícké fakulty MU. ISBN 978-80-210-8366-0.
9. JANČÁŘOVÁ, Ilona a kol. *Právo životního prostředí: zvláštní část*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnícká fakulta, 2015. Edice Učebnice Právnícké fakulty MU. ISBN 978-80-210-8041-6.
10. JELÍNEK, Jan a ZICHÁČEK, Vladimír. *Biologie pro gymnázia: (teoretická a praktická část)*. 8. vydání. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2005. ISBN 80-7182-177-2.

POUŽITÉ ZDROJE

11. KAŠPAROVSKÝ, Karel. *Zeměpis v kostce*. I. Praha: Fragment, 2008. Maturita v kostce. ISBN 978-80-253-0586-7.
12. KOLÁŘ, Oldřich a kol. *Rekreace v krajině*. V Praze: Státní zemědělské nakladatelství, 1981, I. díl, Základní vztahy. Informační publikace.
13. KRÄMER, Ludwig a ORLANDO, Emanuela, ed. *Principles of environmental law*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2018. Elgar encyclopedia of environmental law. ISBN 978-1-78536-565-2.
14. KRECHT, Jaroslav. *Zákon o vodách (vodní zákon) č. 254/2001 Sb. s důvodovou zprávou a poznámkami*. Praha: IFEC, 2002. Justis. ISBN 80-86412-15-6.
15. KRÝSA, Ivo a KRÝSOVÁ, Zdena. *Zákon o ochraně veřejného zdraví. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-070-8.
16. MÜLLEROVÁ, Hana a Vojtěch STEJSKAL. *Ochrana zvířat v právu*. Praha: Academia, 2013. Edice Společnost. ISBN 978-80-200-2317-9.
17. NEKUDA a kol. *Vlastivěda Moravská, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 1982*.
18. NIETSCHEOVÁ, Jaroslava a KOUKALOVÁ, Václava. *Vodoprávní předpisy*. Praha: ABF, 2009. Stavební právo. ISBN 978-80-86905-49-5.
19. PRŮCHOVÁ, Ivana; HANÁK, Jakub a kol. *Voda v právních vztazích*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta 2014. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity. ISBN 978-80-210-7155-1.
20. PUNČOCHÁŘ, Pavel; KAŠPAROVÁ, Jana; JELÍNEK Miloš. *Zákon o vodách: č. 254/2001 Sb. v úplném znění k 23. lednu 2004 s rozšířeným komentářem*. 3. vyd. se změnami. Praha: Sondy, 2004, s. 84. ISBN 80-86846-00-8.
21. SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. 2. upravené vydání Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, s. 347. ISBN 978-80-7380-381-0.
22. STRNAD, Zdeněk. *Vodní právo*. 2. vydání. Vodňany: Jihočeská univerzita, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2015. ISBN 978-80-7514-027-2.

23. VEČEŘA, Miloš a kol. *Všeobecná teória práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-645-3.

Články

24. BEDDOWS, Patricia. Yucatan underground. *AMCS Activities Newsletter* [online]. Austin, Texas 2010, n. 33, s. 57 [cit. 4. 3. 2020]. Dostupné z: <http://www.mexicancaves.org/nl/33.pdf>.
25. FUKSOVÁ, Jana. Po konci těžby štěrkopísku zažívají slovácká jezera střet o nová pravidla. *iDNES.cz* [online]. MAFRA, publikováno 17. 6. 2016 [cit. 8. 2. 2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zlin/zpravy/v-ostrozske-nove-vsi-skoncila-tezba-sterkopisku.A160711_2258820_zlin-zpravy_ras
26. HOTAŘOVÁ, Věra. Slovácké moře, pravěké naleziště i léčivá voda. *Český rozhlas* [online]. Publikováno 16. 9. 2019 [cit. 8. 2. 2020]. Dostupné z: <https://zlin.rozhlas.cz/slovacke-more-praveke-naleziste-i-leciva-voda-ostrozska-nova-ves-nabizi-bohatou-8091421>.
27. CHUDARA, Jaroslav. Nudisté plánují návrat k jezerům. *idobryden.cz* [online]. Dobrý den s kurýrem, a. s. publikováno 13. 6. 2015 [cit. 29. 2. 2020]. ISSN 1213-1385. Dostupné z: <http://www.idobryden.cz/zpravy/nudiste-planuji-navrat-k-jezerum/1568a043-0ac6-11e5-98ea-005056ab0011/>
28. KULT, Arnošt. Stručný úvod do římského vodního práva a jeho zásad. *Vodní hospodářství* [online]. Čkyně, 2008 č. 4, s. 132-133 [cit. 29. 2. 2020]. Dostupné z: <http://www.vodnihospodarstvi.cz/ArchivPDF/vh2008/vh04-2008.pdf>
29. VESELÁ, Markéta. Bozkovské jeskyně skrývají největší podzemní jezero v Česku. *Ekolist.cz* [online]. BEZK, z. s., publikováno 5. 5. 2019 [cit. 4. 3. 2020]. ISSN 1802-9019. Dostupné z: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/bozkovske-jeskyne-skryvaji-nejvetsi-podzemni-jezero-v-cesku>

POUŽITÉ ZDROJE

Judikatura

30. Nález Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 37/03. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 3. 2020].
31. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 11. 2008, sp. zn. 22 Cdo 4777/2007. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 3. 2020].
32. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2013, sp. zn. 22 Cdo 3152/2012. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 3. 2020].
33. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 1940, sp. zn. 5689/37. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 29. 2. 2020].
34. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 6. 2008, sp. zn. 22 Cdo 1244/2007. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 29. 2. 2020].
35. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005-98. Nejvyšší správní soud [online]. Nejvyšší správní soud, © 2003-2020 [cit. 1. 3. 2020]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VY-KON/2005/0001_1Ao_0500098A_prevedeno.pdf
36. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2011, sp. zn. 9 As 49/2011-59. Nejvyšší správní soud [online]. Nejvyšší správní soud, © 2003-2020 [cit. 7. 3. 2020]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VY-KON/2011/0017_2As_1300001_prevedeno.pdf

Internetové zdroje

37. Archiv úřední desky obce Ostrožská Nová Ves [online]. Vyvěšeno 30. 1. 2018 [cit. 8. 2. 2020]. Dostupné z: https://www.on-ves.cz/files/uredni_deska/2019/01/8311-2019_Ostr._Nov%C3%A1_Ves%2C_SVK_a.s.%2C_ozn%C3%A1men%C3%AD_o_zve%C5%99ejn%C4%9Bn%C3%AD_n.pdf

38. Informační systém Ministerstva zemědělství. *eAGRI VODA* [online]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-serwis/tiskove-zpravy/x2019_ochrana-vodnich-zdroju-pro-soucasnost-i.html [cit. 4. 3. 2020].
39. Informační systém Ministerstva zemědělství. *eAGRI* [online]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/aplikace/zdroje-pitne-vody.html>, [cit. 7. 2. 2020].
40. Informační portál Ministerstva zemědělství. *eAGRI VODA* [online]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/128616/Koupaliste_Kamen.pdf, [cit. 8. 2. 2020].
41. Hydrogeologický informační systém VÚT TGM [online]. Dostupné z: https://heis.vuv.cz/data/webmap/is-api.dll?map=mp_heis_voda&TMPL=HVMAP_MAIN&IF-RAME=0&lon=15.4871695&lat=49.7692482&scale=1935360 [cit. 25. 3. 2020].
42. Vodohospodářský informační systém VODA [online]. Dostupné z: <https://voda.gov.cz/portal/cz/> [cit. 3. 3. 2020].
43. Informační systém Ústavu zdravotnických informací a statistiky. *Koupací vody* [online]. Dostupné z: <http://www.koupacivody.cz/#> [cit. 7. 2. 2020].
44. Informační systém Státního zdravotního ústavu. *Druhy míst ke koupání* [online]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koupani-ve-volne-prirode/druhy-mist-ke-koupani>, [cit. 28. 2. 2020].
45. Informační systém Státního zdravotního ústavu. *Utonutí a úrazy* [online]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koupani-ve-volne-prirode/hrozici-nebezpeci-ve-vode> [cit. 7. 3. 2020].
46. Informační systém Státního zdravotního ústavu. *Infekční onemocnění z přírodních koupacích vod* [online]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koupani-ve-volne-prirode/infekcni-onemocneni-1> [cit. 7. 3. 2020].
47. Informační systém Státního zdravotního ústavu. *Sinice a koupání v přírodě* [online]. Dostupné z: <http://www.szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koupani-ve-volne-prirode/sinice-a-koupani-v-prirode> [cit. 7. 3. 2020].

POUŽITÉ ZDROJE

48. Krajská hygienická stanice Zlín. *Seznam přírodních koupališť na povrchových vodách pro rok 2019* [online]. Dostupné z: http://www.khszlin.cz/wcd/pages/extranet/uvod/koupani-ve-volne-prirode/seznam_prir_koupal_a_vod_ke_koupani_2019.pdf. [cit. 8. 2. 2020].
49. Hygienická stanice hlavního města Prahy [online]. http://www.hygp Praha.cz/dokumenty/prazsti-co-je-to-koupani-v-biotopu---vysvetluji-hygienici-3126_3126_159_1.html [cit. 6. 3. 2020].
50. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. *Koupaní v pískovnách prospívá jejich biodiverzitě* [online]. Dostupné z: <https://www.jcu.cz/o-univerzite/aktuality/koupani-v-piskov-nach-prospiva-jejich-biodiverzite> [cit. 7. 3. 2020].
51. Poradenství v životním prostředí trochu jinak. *Eutrofizace vody* [online]. Dostupné z: http://poradme.se/index.php/Eutrofi-zace_vody, [cit. 29. 2. 2020].
52. Internetové stránky MRS z. s., pobočný spolek Kunovice [online]. Dostupné z: <https://www.momrs-kunovice.cz/obsah/reviry-organizace>
53. Internetové stránky Koupaliště Albatros [online]. Dostupné z: <http://www.albatros onv.cz/index.html>. [cit. 8. 2. 2020].
54. Internetové stránky Oddílu kanoistiky TJ Ostrožská Nová Ves, z. s. [online]. Dostupné z: <http://www.onv-canoecz/>. [cit. 8. 2. 2020].
55. Internetové stránky spolku naturistů Ostrožská Nová Ves [online]. Dostupné z: <https://snonv.webnode.cz/news/nove-misto/> [cit. 29. 2. 2020].
56. Internetové stránky Kitebornig.cz [online]. Dostupné z: <https://www.kiteboarding.cz/Magazin/Kite-clanky/Kiteboarding/Report-TEST-DAY-kiting-Ostrozska-Nova-Ves> [cit. 8. 2. 2020].
57. Internetová mapová aplikace Google [online]. Dostupné z: <https://www.gogle.com/maps/place/687+22+Otro%C5%BESk%C3%A1+Nov%C3%A1+Ves/@49.0081572,17.4124889,15z/data=!4m5!3m4!1s0x47133e25e72eea13:0x400af0f66159b20!8m2!3d49.004338!4d17.436327> [cit. 8. 2. 2020].

Právní předpisy

Zákony

58. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 29. 2. 2020].
59. Zákon č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 3. 2020].
60. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 8. 3. 2020].
61. Zákon č. 138/1973 Sb., o vodách. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 3. 2020].
62. Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 15. 2. 2020].
63. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 6. 3. 2020].
64. Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 27. 2. 2020].
65. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 28. 2. 2020].
66. Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 3. 2020].
67. Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 8. 3. 2020].
68. Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 3. 2020].
69. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In:

POUŽITÉ ZDROJE

- ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 3. 2020].
70. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2. 3. 2020].
 71. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 28. 2. 2020].
 72. Zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 3. 2020].
 73. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 3. 2020].
 74. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 3. 2020].
 75. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 3. 2020].
 76. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 29. 2. 2020].
 77. Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2. 3. 2020].
 78. Nařízení vlády č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 2. 2020].
 79. Nařízení vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto

- vod, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 3. 3. 2020].
80. Nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 2. 2020].
 81. Nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 2. 2020].
 82. Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 3. 2. 2020].
 83. Vyhláška č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2. 3. 2020].
 84. Vyhláška č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 8. 2. 2020].
 85. Vyhláška č. 5/2011 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 3. 2020].
 86. Vyhláška č. 49/2011 Sb., o vymezení útvarů povrchových vod, ve znění pozdějších předpisů [cit. 1. 3. 2020].
 87. Vyhláška č. 98/2011 Sb., o způsobu hodnocení stavu útvarů povrchových vod, způsobu hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých útvarů povrchových vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu povrchových vod, ve znění pozdějších předpisů [cit. 2. 3. 2020].
 88. Vyhláška č. 155/2011 Sb., o profilech povrchových vod využívaných ke koupání, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 3. 2020].

POUŽITÉ ZDROJE

89. Vyhláška č. 238/2011 Sb., o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch, ve znění pozdějších předpisů In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 3. 2020].
90. Vyhláška č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 3. 2020].
91. Vyhláška č. 252/2013 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2. 3. 2020].
92. Vyhláška č. 414/2013 Sb., o vodoprávní evidenci, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 2. 3. 2020].
93. Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 7. 3. 2020].
94. The Wilderness Act. Public Law 88-577 (16 U.S.C. 1131-1136) 88th Congress, Second Session September 3, 1964. [online]. Dostupné z: https://www.nps.gov/orgs/1981/upload/WAct_508.pdf [cit. 28. 2. 2020].

Právní předpisy EU

95. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 29. 2. 2020].
96. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 3. 2020].

97. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/44/ES ze dne 6. září 2006 o jakosti sladkých vod vyžadujících ochranu nebo zlepšení pro podporu života ryb. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 3. 3. 2020].

Mezinárodní smlouvy

98. Úmluva o ochraně využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer z roku 1992. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 4. 3. 2020].
99. Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci na hraničních vodách z roku 1999. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 4. 3. 2020].

Ostatní

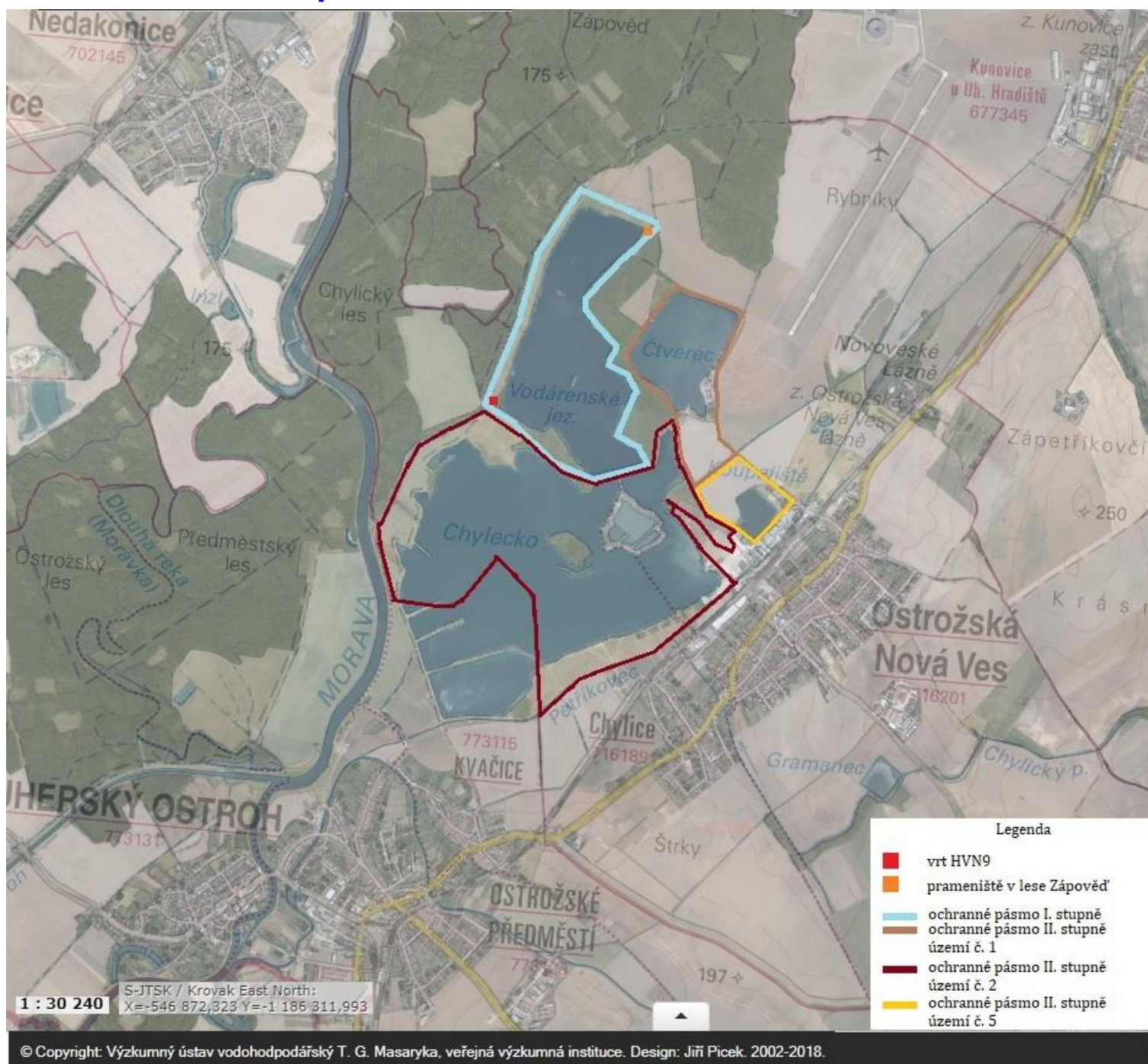
100. Návrh opatření obecné povahy o stanovení změny ochranného pásma II. stupně vodního zdroje Ostrožská Nová Ves Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 29. 1. 2019, č. j. MUUH-SŽP/8311/2019/MichP
101. Opatření obecní povahy ve věci stanovení monitorovacího kalendáře ve Zlínském kraji pro rok 2019 ze dne 29. 4. 2019, č. j. KHSZL10830/2019
102. Rozhodnutí okresního národního výboru v Uherském Hradišti odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství o stanovení pásma hygienické ochrany vod ze dne 28. srpna 1985, č. j. Vod. 974/85
103. Rozhodnutí Městského úřadu Uherské hradiště odbor životního prostředí ze dne 9. 11. 2004, zn. ŽP 4903-R/2004/Č o změně ochranného pásma vodního zdroje
104. Rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště odbor životního prostředí ze dne 27. 6. 2005, zn. ŽP 1827-R/2005/Č o změně ochranného pásma vodního zdroje
105. Rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště odbor životního prostředí ze dne 16. 6. 2006, zn. ŽP – 22473/2006/Č o změně ochranného pásma vodního zdroje

POUŽITÉ ZDROJE

106. Rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště odbor životního prostředí ze dne 7. května 2007, zn. ŽP 36726/2007/Č v pochybnostech
107. Rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště odbor životního prostředí ze dne 4. 1. 2012, č. j. MUUH/OŽP/777/2012/16673/2011/Č pro odběr podzemní vody a rozhodnutí téhož vodoprávního úřadu ze dne 23. 6. 2004, č. j. ŽP 2700/04-B pro odběr povrchové vody
108. Rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území krajů Jihomoravského a Zlínského o povolení a likvidace hlavních důlních děl a lomů výhradního ložiska štěrkopísku ze dne 4. 5. 2017, č. j. SBS 05618/2017/OBÚ-01/2
109. Sněmovní tisk č. 508/0 [online]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=508&CT1=0> [cit. 29. 2. 2020].
110. Územní plán Ostrožská Nová Ves. Koordinační výkres. Dostupné z: <https://www.onves.cz/%C3%BAzemn%C3%AD-pl%C3%A1n>, [cit. 7. 2. 2020]
111. Územní studie Zlínského kraje "Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku – Ostrožská jezera". Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/uzemni-studie-vyuziti-ploch-uvolnenych-po-tezbe-sterkopisku-ostrozska-jezera-cl-3497.html>, [cit. 8. 2. 2020]
112. Výklad Ministerstva zemědělství č. 91 k vodnímu zákonu a souvisejícím právním předpisům ze dne 9. 5. 2011, č. j. 86864/2011-MZE. *Charakter vod ve štěrkovištích* [online]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/117823/vyklad_VZ_c_91.pdf.
113. Vyjádření Zeměměřického úřadu ze dne 12. 11. 2015, zn. ZÚ-04069/2015
114. Zpráva Mezivládního panelu změny klimatu (IPCC) z roku 2018 [online]. Dostupné z: https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/sites/2/2019/05/SR15_SPM_version_report_LR.pdf [cit. 28. 2. 2020].
115. Zpráva o stavu životního prostředí České republiky 2018. Ministerstvo životního prostředí [online]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/zpravy_o_stavu_z

[ivotního prostředí publikace/\\$FILE/OPZPUR-Zprava ZP CR 2018 20200207.pdf](#) [cit. 29. 2. 2020].

Příloha A Novoveská štěrková jezera mapa

Zdroj: Podkladová mapa Hydrogeologického informačního systému VÚT TGM

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

MASARYKOVA UNIVERZITA
Právnická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Akademický rok: 2019/2020

Studentka: Lucie Kučerová, UČO: 432689

Program: Právo a právní věda

Na základě příslušných ustanovení zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), a Statutu Právnické fakulty Masarykovy univerzity Vám určuji téma a zásady pro vypracování diplomové práce v magisterském studijním programu:

Název práce: Koupání ve volné přírodě

Název práce anglicky: Swimming in the Wild

Vedoucí práce: JUDr. Jana Dudová, Ph.D.

Pracoviště vedoucího práce: Katedra práva životního prostředí a pozemkového práva

Datum zadání práce: 30. 6. 2019

Termíny odevzdání práce:

- v případě přihlášky ke státní zkoušce konané v jarním semestru je nutno odevzdat diplomovou práci do 31. března 2020
- v případě přihlášky ke státní zkoušce konané v prodlouženém zkouškovém období jarního semestru je nutno diplomovou práci odevzdat do 30. června 2020
- v případě přihlášky ke státní zkoušce konané ve zkouškovém období podzimního semestru je nutno diplomovou práci odevzdat do 31. října 2020
- neodevzdá-li student diplomovou práci ve výše uvedených termínech, ztrácí právo konat všechny součásti státní zkoušky v příslušném období

Zadání: Diplomantka nejprve vymezi základní pojmy, které budou následně v práci rozebírány. Stěžejní část práce bude zaměřena na rozbor platné právní úpravy vztahující se ke koupání ve volné přírodě. Diplomantka se bude věnovat v daném kontextu zejména kvalitě vody z hlediska hygienických požadavků koupajících se osob a zároveň i zachování udržitelného rozvoje životního prostředí (především vodních živočichů). V práci mohou být otevřeny i otázky (ne)připustnosti některých vod ke koupání, resp. i problematika zákazu vstupu na vybrané pozemky, na nichž se nachází vodní plocha. Diplomantka může uvést i konkrétní příklady z aplikační praxe, doporučuje se práce s judikaturou. V závěru diplomantka shrme základní poznatky, ke kterým dospěla a případně navrhne řešení de lege ferenda.

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
JUDr. Jana Dudová, Ph.D.
vedoucí práce

.....
doc. JUDr. Ilona Jančářová, Ph.D.
vedoucí katedry

.....
doc. JUDr. Mag. Martin Škop, Ph.D.
děkan

V Brně dne: 19. 7. 2019